

به‌رجه‌سته بوونا ئەدگارین گرییا خۆه کیم دیتنی یا (ئەلفرید ئەدلەر) درۆمانا (له‌یلۆ) یا (حه‌سه‌ن ئیبراهیم)یدا

شیرین جه‌غه‌ر حسین

به‌شی ژمیریاری، کۆلیژی کارگێری و ئابووری، زانکۆی ده‌وک، ده‌وک هه‌ریمی کوردستان، عێراق.

shreenjahfar@gmail.com

پۆخته

زانباریه‌کانی توێژینه‌وه

به‌رواری توێژینه‌وه:

وه‌رگرتن: ۲۰۲۴/۲/۴

په‌سه‌ندکردن: ۲۰۲۴/۵/۱۳

بلاو کردنه‌وه: هاوین ۲۰۲۵

وو‌شه‌ سه‌ره‌کییه‌کان

*Novel, Alfred Adler, Theory
of Psychology,
Greyakhoekem Ditne,
Hastkrn Bekemasie*

Doi:

10.25212/lfu.qzj.10.2.25

تیۆرا ده‌رونناسیا تاکی ئێک ژ تیورین گرنگ و پیدقیه‌ دبوارێ جفاکی و ده‌روونیدا، وه‌کی پیدقیه‌کا گرنگا بوارین چاره‌سه‌رییا ده‌روونی ده‌پته‌ هژمارتن، چونکی تا نوکه ژێ هزره‌ویرو شرۆقه‌یی (ئادله‌ری) دگه‌ل ژینگه‌ها مه‌یا ئەفرۆ دگونجن و ژ بۆ زوره‌یا مزارین ژیا نا تاکی جفاکی چاره‌سه‌رینه . به‌رجه‌سته بوونا ئەدگارین گرییا خۆه کیم دیتنی یا (ئەلفرید ئەدلەر) درۆمانا (له‌یلۆ) یا (حه‌سه‌ن ئیبراهیم)یدا لسه‌ر دوو ستوینین گرنگ هاتیه‌ دانان، کو گرییا هه‌ستکرن ب کیماسیی و گرییا خوکیم دیتنی یه، گرییا هه‌ستکرن ب کیماسیی پالده‌رکی ئەرینی و پیکوله‌که تاکی ژ بۆ قه‌ره‌بوویا هه‌ستی خۆی کیماسیی دکه‌ت. ئەف چه‌نده ب ریکه‌کا ئەرینی ده‌پته‌ ئەنجام دان، به‌روفاژی گرییا خو کیم دیتنی کو هه‌سته‌کی خراب و نه‌رییه ئالۆزیه‌کا ده‌روونیه تاکی ریکین نه‌دروست ژ پیکه‌مه‌ت قه‌ره‌بوو کرنی دگریته به‌ر وه‌کی درۆمانا (له‌یلۆ)یدا دیار دبیت؛ له‌یلۆ وه‌کی هه‌می کچان کچه‌کا خودان هیقییه لی دبیته‌ قوربانیا هزرین داب و نه‌ریت و ژینگه‌ها ئەو تیدا مه‌زن بووی، ئەو ژینگه‌ها که‌سین وئ دیناتیا وئ بده‌رفه‌ت دیتی ب زوری کچینیا وئ ژێ وه‌رگرتی، له‌ورا تووشی نه‌خوشیا (الص‌رع) دبیت هه‌رجار ب دین و کیم و بئ بها دگونیدا ده‌پته‌گازیکرن، هه‌ر چه‌نده ل ئەوان شه‌قین هشیار دبوودقا قه‌ره‌بوویا ئەفی وینه‌ین کیماتین بکه‌ت، لئ ژبه‌رخابیا بابی خو و

فیلبازیین ژنابیی نه شیا دپیکولین خودا سه ره که فتی بیت. ژنالیه کی دیترگرپیا خوه کیم دیتنی ب رو هنی د که سایه تی سه ره دهریپین بابی له یلوییی دا مه زن دبوو، ل ژیر په ردی شه ره ف و نامیسی ئەف گرپیه ل ده ف دبوو ئالوزیه کا دهروونی وه زرا خو کیم دیتن و پا قژ کرنا شه ره فی ل ده ف دبوو راستیه ک جهی دلوقانی و ویزدانی دگرت، دئه نجامدا کچا خو یابی تاوان کره قوربانی هزرو نه ریتین خویین بی بنه ما.

1. پێشه کی

ئه ده ب ب خودیکا ژیانئ ده یته نیاسین، له ورا وه ک ژانره کی ئه ده بی، خودان ژینگه هه کا گونجایی و به ره ره قه ژبو کریارا ره خنه یا ئه ده بی ب تاییه تی ژی ره خنه یا دهروونی چونکی شرۆفه کرنا لایه نی دهروونی ژ ئاراسته یین گرنه و پیدقییه د بواری ره خنه یا ئه ده بیدا ب تاییه ت ل وی ده می په خنه گر لایه نیین فه شار تی د ئاماژه یین دهروونیین ژیا نا که سایه تیپین پۆمانی دا به رچا ف دکه ت، دئه فی قه کۆلیندا خواندنه کا دهروونی لژیر تیؤرا (دهرووناسیا تاکی) بۆ پۆمانا (له یلۆ) یا پۆمانقیس (حه سه ن ئیبراهیم) هاتییه کرن و ئه و په هه ندین دپۆمانیدا دئاماده لژیر (گرپیا خوه کیم دیتنی) دا هاتییه پراکتیزه کرن. ئەف قه کۆلینه ژدوو پشکان پیک هاتییه: پشکا ئیک بو لایه نی تیوری یی دهرووناسیا تاکی هاتییه ته رخانکرن کو دانه نیاسینه کا کورت بۆ تیؤرا دهرووناسیا تاکی هاتییه کرن دگه ل دیارکرنا بنه مایین ئەفی تیورئ و به رچا فکرنا جودا هییا هه ردوو تیگه هین گرپیا خوه کیم دیتنی و هه سته کرن ب کیماسی و د پشکا دووییدا بنه مایین ئەفی تیورئ ب ره نگه کی پراکتیکی لیدی گرپیا خوه کیم دیتنی هاتییه پراکتیزه کرن.

1.1 گرنه یا قه کۆلینی:

گرنه یا قه کۆلینی دبه رچا فکرنا بنه مایین تیؤرا (دهرووناسیا تاکی) دا دیاردیت، کو ئیک ژ تیورین گونجایه ژبو بواری ئه ده بیاتی ب گشتی و رومان ب تاییه تی دا، ب ریکا ئەفی تیورئ قه کوله ر دشی ت

بگه هیتنه ئهوان گریپین دهروونی و جفاکی یین لدهف تاکی جفاکی هه ی کو ب شیوهیه کی هونه ری برچاف درومانیدا بهرجهسته دبن ، ب قه گیرانه کا هونه ری دهینه به حسکرن.

1.2 ریازا قه کۆلینی: ئهف قه کۆلینه لدویف ریازا (دهروونی - شروقه کاری) هاتیه ئه نجامدان.

1.3 ئارمانجا قه کۆلینی:

ئارمانج ژ ئهقی قه کۆلینی ئهوه ئیک ژبنه مایین گرنگین تیورا دهروناسیا تاکی کو (گرییا خوه کیم دیتنی یه) لسه رۆمانه کا کوردی پراکتیزه کهین ، ژبه رنهقی چهندی رۆمانا (لهیلۆ) یا پومانفیس (حه سه ن ئیبراهیم) هاتیه هه لژارتن و مه لایه نین دهروونی و جفاکیین درومانن دا بهرچاف لدویف تیورا (ئهلفرید ئه دلهری) شروقه کرینه ولبن سیبه را گرییا خوه کیم دیتنی دا شروقه یا که سایه تیین سه ره کی.

2. پشکا ئیکی : لایه نی تیوری

2.1 تیورا دهروناسیا تاکی: ئهف تیوره ئیک ژ تیورین گه لهک گرنکه د بواری زانستی دهرونشیکاری دا . ب داهینان و قه دیتنین زانایی نه مساوی (ئهلفرید ئادلهر) دهیتنه هژمارتن ، کو داکوکیی لسه ر که سایه تیا تاکی وهک هه بوویه کی جفاکی دکته ، ب دیتنا قه کوله ران (ئادلهر) ئیکه م که س بوویه به حسی لایه نی جفاکی مروق لژی ره دهیی تیوره کا دهروونی کری . ((تیگه هی که سایه تی ل دهف ئادلهری داکوکی بوو لسه ر تیگه هشتنا که سایه تیا تاکی و سروشتی نافخوویا وی و پیگرییا وی د ئه وی سنورئ ئه و تیدا دژیت . ئادلهری دگوت مروف بونه وه ره کی جفاکییه ئه و بخو دشین که سایه تیا خو دروست بکهت . ژیا نا وی لسه ر پیقه ر و ره وشت و ره و شه نبیریا جفاکی یا دانا به ، له ورا کاودانین جفاکی و ئابووری باندورئ لسه ر پالده رین ره فتارین مروق و ئا فاکرنا هزری مروق دکهن)) i ئانکو لدیف گوتنا ئادلهری مروف به ره مه ی پیکه اته یا جفاکی یه ، دشیت خو دجفاکی خو دا ئا فاکهت و پیقه رو و ره وشت و ره و شه نبیریا جفاکیا ئه و تیدا دژیت کارتیکرنی ل دکهن ، ژ بهر ئهقی چهندی هه ر کاودانه کی جفاکی یان ئابووری دشیت کارتیکرنی ل هزو پالده رین ره فتاران لدهف ئه وی مروق

بکته چونکی ب دیتنا ئادلهری مروڤ بوویه پشکه کا نه قه قه تیایی ژ ئه وی جفاکی . ((ل ده سپیکا کارئ خو (ئادلهر) ئیک ژ پالدهر و پشته قانی بیروبوچوین (فروید) ی بوو ، د کومه لا وی یا) شرۆقه کرنا دهروونی) ئه ندام بوو و بو دهمه کئ کیم وهکو سه روکئ ئه قئ کومه لئ هاتبوو ده ستنبشانکرن ، لئ پشتی هزروبیرین وی هاتینه گوهارتن ، تیوره کا جودا ژ هزروبیرین (فرویدی) لژیر نا قئ (سهروشتی مروقی و ره فتارین وی) دامه زراند . ئه ق چهنده بوو ئه گهر کۆ بکه قیته لهر ره خنه و دژایه تیا ههمی ئه ندامین کۆمه لئ ، له ورا نه چاردییت ده ستبهرداری ئه قئ کومه لئ بییت و ب ره نگه کئ سه ره به خو قه کولینین خو به لاف بکته ، کۆ هه قدری شرۆقه یین دهروونی یین فرویدی بوون ((ii پشتی ئه قئ پینگا قئ ، جودا هییا هزروبیران دزانستی دهروونیدا خورتر لیها ت ئه ق هه قریکا هزری ب ره نگه کئ مه زن کارتیکن ل پینقا ژوویا زانستی دهروونشیکاریی کر ، گوئن و قه کولینین ئه فان زانایان بوونه تیورین گرنگ ژبو قه کولینا و خزمه تا لایه نئ دهروونی یی تاک و جفاکی . ئادلهر ب هزرو دیتنین خو شیایه بچیه دژایانا جفاکی یا تاکیدا و په هه ندین جفاکی و دهروونی ب شیوه یه کئ به رفه هتر قه کولیت . ((تیؤرا ئه لفرید ئادلهری دانای یا کو به رنیاس ب (تیؤرا دهروناسیا تاک) ژ دوو پشکان پیک دهیت : تیؤرا هه سترکنا ب کیماسیی و شیوازی ژیانئ . کو ئادلهر دینیت ، هه سترکنا ب کیماسیی بناغه یی ههمی پیکول و بزاقین مروقی یین پیدقی یه دژیانئ دا ، پشکه فتن دگه شه کرن و ههر پیکوله کا مروڤ دژیانئ دا دکته ژ پیخه مه ت هندی یه دا کو لسه ر ئه قئ هه ستن کیم زال بییت ، ئه قجا چ ئه ق هه سترکنا راستیه ک بیت یان ئاشوپه ک . ئادلهر هوسا هزردکته ههر کریاره کا ژ ئه نجامئ هه سترکنا ب کیماسی و بیچاره یی ژ مروقی ده ربکه قیت ، ژ بو وئ چهنده ئه قئ کیماسیی قه ره بوو بکته و ئه ق چهنده دبیه ئه گهره ک ژبو پشکه فتن و سه رکه فتنییت مروقی یین ژیانئ)) iii ، ئه ق راستیه دژایانا (ئادلهر) ی بخو دا رویدا یه له ورا بووینه بناغه یه ک ژبو سه رکه فتنای وه ک زانایه ک د ئه قی بواری دا ژیانای وی یا زاروکاتیی کارتیکن لیکیه وه کی ئه و بخو ئاماژه یی دده تی کۆ ((ئه و ژ ریزبه ندا شه ش زارویی خیزانی زاروکئ دووی بوو ، دژیی سی سالی دا براهه کئ ژخو بچوکت ژ ئه گهرئ نه خوشیه کئ ژ ده ست دده ت کو ب ره خ ته ختن وی قه دنقست ، ئه و بخو ژی ب نه خوشیا نه رمبوونا هه ستیکن د نالی ، دسالا چوارئ ژ ژیی خو توشی نه خوشیا (سیهان) دبیت ، کیم مابوو ب ئه قئ نه خوشییی ژیانای خو ژ ده ست بده ت ، ئه فان هه میا کارتیکنه کا مه زن لسه ر کر ، له ورا د ژیی

پینچ سالیی دا بریار دا کو د پاشه روژی دا بیته نوژدار داکو وهکی ئهوی هزر دکر بشیت به رهه نگاریا مرنی بکهت ((iv ئەف راستیا ئادلهری ئاماژه پێ کری ئیک ژ ئەگه رین مه زن بوویه ئەو ب شیوه یه کێ به رفهره لسه ر قوناغین ژيانا زاروکینی قه کولینی بکهت پاش بگه هیته ئەو راستیین کو پالده رین حه زا گوهورین و قه ره بوئی ل دهف پهیدا دکهن چونکی ب دیتنا وی ((هه می زاروک ل ده سپیکا ژيانا خو هه ست ب لاوازی و بیچاره یی دکهن و پیدقی که سین دهوروبه ری خو دبن ، لی ئەف ههسته دهیته هژمارتن هیزه کا لڤوک و رهفتارین مروقی هشیار دکهت و مروقی ژبو ب جه ئینانا هیقیین خو پالدهت)) v د هه می کاودانین ژیانن دا ژ زاروکینی تا مه زن بوون و گه هشتن ب پیری تیؤرا دهروناسیا تاکی ((جهخت دهکاته توانسته کانی تاک و گرنگی ئامانج له ژیانن تاک بهرز دهنرخینن ، بو تیرکردنی پیداو یستیه کانی جهسته ی و دهروونی)) vi . ئەف تیوره هه می بزاف و پیکولین مروقی ژبو گوهورین و قه ره بووکر و پيشکه فتنن بهرز دبیینت چونکی ب دیتنا ئادلهری گرپیا (هه سترن ب کیماسی) لدهف مروقی ((مروقی به رفه سه رکه فتن و ته مامبوونی قه دبهت ب ریکا قه ره بوویا قئ هه ست ب کیماسی ئەوا لدهف مروقی هه ی)) vii و ئادلهر د ئەوئ باوه رین دایه کو ئەف تیگه هه ، هه ر ژ ده ستپیک و ((له ئەزموونی سه ره تایي مندالی مروف سه رچاوه ده گریت)) viii ، ل دویف تیؤرا دهروناسیا تاکی پیدقییه ب رهنگه کێ گشتگیر و لسه ر بناغه یه کی ته مام دویچوونا که سایه تیا مروقی بهیته کرن . و ئەوئ ژینگه ها ئەو تیدا ژیا ی ب هه می هویرکاتیین خو قه لبه ر چاف وه رگریت . 2.2 بنه مایین ئەف تیورئ: زانستی شروقه کرنا دهروونی لسه ر ده می (ئادلهر) ی هنده ک گوهرین و پیشکه فتن بخو قه دیتن ، قه کولینا (ئه لفریدی) ژبو لایهنن دهروونی یی مروقی گه له ک جیاواز و جودا تر بوو ژ دیتن و قه کولینا (فرویدی) ژبو دهروونی تاکی ، هه ر ژبه ر ئەف چهن دئ (ئادلهری) ب چهن دین پینگافان خو ژ (فرویدی) دویرکر . د ئەنجامدا (فروید) ب ئەفان پینگافان رازی نه بوو هوسا هزر دکر ((ئادلهر یی تووشی گرپیا ئودی ب بووی و دقیت ب ریکا ده ست به سر داگرتن لسه ر تیؤرا ویا (شروقه کرنا دهروونی) فرویدی (باب) بکوژیت ، دا کو فیانا دایکی (جقاکی) ب ده ستخو قه ببینت ، د هه مان ده م دا ئادلهری ژي هزر دکر کو (فروید) توشی گرپیا (خو کیم دیتن) بوویه چونکی ره خنه یان قه بیل ناکهت ، خو وهکی قاره مان و پیغه مبه ره ک دبیینت)) ix ئەف شه ره نیخا هزی بوو ئەگه ر ئ ژ دایکبوونا کومه کا هزروبیرین جودا و هه ق دژ دگه ل بو چووینن قوتا بخانه یا (فرویدی) د

ئهجامدا ل (سالا 1911 - 1913) دوو بزافين جودا ژ تيؤرا ((شروقهيا دهروونى) يا (فرويدى) ب سهرکردايه تيا (يونگ و ئادلهرى) ل ئه وروپايى دروست بوون. ئه قان بزاقان مه ترسى لسهر تيؤرا كلاسيكى (فرويدى) دروست کرن، و شيان ددهمه كى كورتدا هه ژيكر و پشته قانان لدور خو كو مقهه كن))^x ئه ف گوهورينه يا چاهه ريكرى بوو، چونكى هه ردوو زانايان ب ئاشكرابى ئه و باوه ريپين بهرئ ههين، ب هزرو تيگه هين نوى گوهارتن و پيكرول کرن داهينان د ئه قان تيگه هاندا بكن، پشتى ئه قى جودا هيا هزرى يا قوتابيين (فرويدى) ل گهل ماموستايى خو دروست كرى. سپگوشه يه كى گرنگ دجيهانا دهرووناسيى دا ژ دايك بوو، ئه قى سپگوشه يى (فرويد، يونگ - ئادلهر) سهربارى جياوازيين، لى ره هه ندين بهرره د ئاراسته يا شيكاريا دهروونيدا دروست کرن. ب ئه وان ره خنه يين (يونگ و ئادلهرى) ل ماموستايى خو فرويدى گرتين، تيگه هين تازه و گوهرين د زانستى چاره سهر يا دهروونيدا بهر يا بوون، كو د قه كولينا خويا سالا 1918 بناق (لدورنه ستى) به حس كربوو، ئيك ژ ستوين و خالين گرنگ د قوتابخانه يا وى (دهرووناسيا شروقه كرئى)^{xi} دا دهيت هژمارتن، تيگه هى ديتر د ئه قى بوارى دا (تيؤرا دهرووناسيا تاكى) يا ئه لفريد (ئادلهرى) به كو ژ كومه كا بنه مايين دهروونى پيك دهيت. ئادلهر تيدا پالدهرو هه زين تاكى ب ژينگه ها وى قه گرپددهت و فاكته رين د ژينگه ها وى دا دروست دبن دكه ته ئامراز بو خو باش ديتنى، و ب هه لسه نگانده كا جودا ژيا (فرويدى) تاكى دهه لسه نگينيت د ئه قى قه كولينيدا دى پيكرول كين بنه مايين تيؤرا (ئادلهرى) به حس كهين دا كو د ئارمانج و ئه گهرين دروستبوونا ئه قى تيورى بگه هين. ئه ف تيوره ژ كومه كا بنه مايين سهره كى پيك دهيت.

١- هه سترن ب كيماسيى: هه سترن ب كيماسيى ئيك ژ تيگه ه و ستوين گرنگ و سهره كييه د تيؤرا (ئادلهرى) دا، ب گرنگرين بنه مايين ئه قى تيورى دهيت هژمارتن ((ئادلهر دبينيى كو هه سترن ب كيماسيى فاكته ره كى گشتى و گشتگره، تاك گه له گ پيكرولان دكه ت داکو قه ره بوويا ئه وى هه سترن بكيماسيى بكه ت يا كو دگهل وى ژ دايك بووى، چونكى هه سترن ب كيماسيى هاريكاريا مروقى دكه ت كو مروق بارودوخى خو باستر ليكه ت))^{xii} ئه ف هه سته ل ده ستيكا ژيانا مروقى دگهل مروقى دهيت لده ف هه مى مروقان ژ زاروكينيى تا مه زنبوونى يى ئاماده يه، له ورا ژى ئه ف چه نده ب كيماسيه ك يان سيفه ته كى نه سروشتى ناھيته هژمارتن چونكى هه مى مروق تيدا دبه شارن. و ل

ده‌ف هه‌میان ب شیوازیڤن جیاواز ده‌یتنه دیتن ، به‌روفاژی ئەقی چهن‌دی ئەم دشیین بیژین ئەف هه‌ستکرنه پتر د به‌رژه‌وه‌ندیا مروقی دایه ، چونکی دبیتنه ئەگه‌ر مروف دجفاکی دا پیش بکه‌فیت و ب شیویه‌کی ئه‌رینی سه‌ره‌ده‌ریڤ دگه‌ل کومه‌لگه‌هی بکه‌ت . به‌لئ ب گوتنا (ئادله‌ری) ((ئەگه‌ر مروف ب شیویه‌کی دروست ، ب سه‌ر ئەقی هه‌ستی زال نه‌بیت، دئ بۆ گرێیا خو بلند دیتن و خو مه‌زنکرنئ هیتنه قه‌گوه‌استن.))^{xiii} ئەگه‌ر مروف ب دروستی بشیټ سه‌ره‌ده‌ریڤ ل گه‌ل هه‌ستی (هه‌ستکرن ب کیماسی) بکه‌ت دئ شیټ مفایی لحو و کومه‌لگه‌هی و ده‌روبه‌ریڤ خو که‌ت ، به‌لئ ئەگه‌ر به‌روفاژی مروقی زالبوون لسه‌ر نه‌ما دئ بیته ئەگه‌رئ په‌یدا بوونا هنده‌ک هه‌ست و گرێڤن خرابتر ئه‌وژی کو مروف خو ژ خه‌لکی و ده‌روبه‌را مه‌زنتر و ته‌مامتر و بلندتر دبینیت و هه‌ستی ئه‌ریڤی و خو گه‌له‌ک دیتنئ لده‌ف مروقی پتر لئ ده‌یت ب ئەقی ره‌نگی دئ بیته مروقه‌کی گرتی و قه‌ده‌ر و دویر ژ کومه‌لگه‌هی ، ئەف چهنده ژي گه‌له‌ک جارن دئ بیته ئەگه‌رئ هه‌ست بریندارکرن ده‌روبه‌ریڤ وی د جفاکی دا چونکی خو مه‌زنکرن و خو بلند دیتن لسه‌ر هنده‌کین دیتر دا د جوړه نه‌خوشی و تیټک چوونه‌که جفاکی دا تووشی ئه‌وان که‌سان دبیت یڤن خو قه‌ده‌ر دکهن . له‌ورا یا پیدقی یه مروف زالگه‌هیئ لسه‌ر ئەقی هه‌ستی بکه‌ت چونکی مه‌ه‌میان ب پله‌یڤن جودا جودا ئەف هه‌ستی لده‌ف هه‌یه ، و ب گوتنا (ئه‌لفریدی) ((شارستانییه‌تا مروقی هه‌می لسه‌ر گرێیا هه‌ستکرن ب کیماسی هاتیه دانان))^{xiv} هه‌می تاکڤن کومه‌لگه‌هی د ئەقی هه‌ستی دا دبه‌شدارن ، یا گرنگ ئه‌وه تاک زالبوونئ لسه‌ر بکه‌ت داکو ببیتنه ئەگه‌ره‌ک ژبو پیشکه‌فتن و قه‌ره‌بووکر و داهینانئ دبواره‌کی دیتردا ، ئەف ژي دئ بیته خاله‌کا ئه‌ریڤی و باش ژبو تاکي و جفاکی ب گشتی .

2- هه‌ستی جفاکی بوونئ : جفاک ئیک ژ مه‌زنترین په‌قه‌ریڤ گرنگه‌کو (ئه‌دله‌ری) بنه‌مایڤن تیؤرا خو لسه‌ر دانایی ، ب دیتنا وی هه‌ستی جفاکبوونئ تیگه‌هه‌کی سه‌ره‌کی و پیدقیه‌ چونکی مروف وه‌ک تاکئ ئه‌وی جفاکی ره‌فتار و ناسنامه‌یا خو ژ ئه‌وئ کومه‌لگه‌هی وهر‌دگریټ یئ کو تیدا دژیت ، ئەف په‌یوه‌ندیا دنافه‌را تاکي و جفاکی په‌یوه‌ندیه‌کا دیالیکتیکی یه ، تاک ب جفاکی ره‌فتاریڤ خو ئاراسته‌ دکه‌ت و ناسنامه‌یا خو ئاشکرا دکه‌ت ، جفاک ژي ب هرزا تاکي پیش د که‌فیت . ب هزرو میشکی تاکي دگه‌هیتنه شارستانییه‌تئ ، مروف ب کارلیک و په‌یوه‌ندی کرنئ دگه‌ل تاکڤن دیتر یڤن جفاکی هه‌ست ب ئەقی هه‌ستی جفاکبوونئ دکه‌ت . ئەگه‌ر ئەم ژ رووڤن ده‌روونی و ژیواری قه‌ به‌ریخودانا ژيانا تاکي بکه‌ین ،

دى گەھىنە ئەوئ راستىيى ((كو تاكى بتنى ويىيى تاكهكى ديتەر، چ هەبوون و ئامادەبوونا خۆ نينه))^{xv} لەورا (ئەدلەر) ى. خواندن و شروقه كرنا ژينگەها جفاكى كرىيه پېقه رەك دتېورا خودا، دوپاتىيى ل ئەوئ چەندى دكەت كو زانينا ئەوئ ژينگەها تاك تېدا دژيت كارەكى فەرە و پشكەكە ژ چارەسەريا دەروونى ياكو (تېورا دەرووناسيا تاكى) پشته فانييى لى دكەت. (ئادلەر) دق دەربارەى دا دبىژيت: ((ئاراميا دەروونى يا درەهەندى جفاكى دا چونكى مروف بونەوەرەكى جفاكى يە، هەردەم پېكولا تژيكرنا پېدقېين خويىن دەروونى و جفاكى دكەت ب رېكا پېشئىخستن و گەشە كرنا شىوازى ژيانى و ئەو كارىن جفاكى يىن ژبو وى جھى گرنگى پيدانى، ئەف چەندە دى بۆ وى بيتە هاريكار كارليكى دگەل مروقىن ديتەر بكەت، دئەنجامدا دى هەستى قيان و ژىبوون و هەفالىنيى لدەف پەيدا بيت، ئەفەژى وى دگەهينيتە خالا ب دەستقەهينانا ئاراميا دەروونى. دەمى تاك دگەهيتە ئەفئ ئاراميايى، بو وى شيان چيدىن خۆ ژ هەمى هەستىن تنى بوون و ھاقيبوون و ترسى دەرباز بكەت.))^{xvi} ئانكو ئەو كەسپن خو ژ هەستىن نەخووش و خراب دەرباز دكەن و پېنگاغا بەرەف سەرەكەفتنى قە دبەن و دژينگەها خودا پېكولا ژبو خوشبەختىيى دكەن. ب ديتنا (ئادلەرى) ئەف جورەكەسە ئارمانجەكا جفاكى يا راستەقېنە بجه دئين، چونكى ((مروف وەك تاكهك بۆ خزمەت و بەرژەوەنديا جفاكى خو كاردكەت ئەو جفاكه ژى دبیتە هیزەك ژبو ئەوئ تاكى))^{xvii} ل دوماهیی ئەم دشپن بېژين كو هەستى جفاك بوونى گەلەك گرنگە دا كو تاك تېدا بگەهيتە ئاراميا جفاكى و دەروونى و ئەف تاكه بوونە ئەگەر و هیزەك ژبو پېشقه چوونا ئەفئ جفاكى.

3- شىوازى ژيانى: (ئەلفريد ئەدلەر) ى شىوازى ژيانى وەك تىگەهەكى گرنگ و بنەجه دتېورا خودا بكارئينا، دبىژيت شىوازى ژيانى رولەكى گرنگ دەهلبژارتن و رەفتارىن تاكى دا دگريت، زانينا شىوازى ژيانا تاكى هاريكاريا مروقى دكەت مروف د رەفتارو ئاريشەيىن خۆ يىن دەروونى بگەهيت، مەرەم ژ شىوازى ژيانى لدەف (ئەدلەر) ى هوسا هاتىيه پېناسەكرن كو: ((پېكولەكا تاكه كەسى يە تاك ژ پېخەمەت سەرەكەفتنى ئەنجام ددەت، لى ب رېكەكا دياركرى))^{xviii} مەبەست ژ ئەفئ پېناسى هەر تاكهكى رېك و شىوازەكى جودا و دياركرى ژبو بجھئينا ئارمانجىن ژيانى هەيه، هەر مروقهك ليدف هزر و بىرو ژينگەه و داب و نەريتپن خو شىوازى ژيانا خو دەستنيشان دكەت. بۆ نموونە: ((ئەگەر ئەم بەرئىخو بدەينه گەشەكرنا دارەكا كاژئ دنېقا گەليەكى كوير دا بىن گومان دى گەشەيا وييا

جیاواز بیت ژ دار کاژه‌کا لسه‌رئ چیاپه‌کی، هه‌ردوو دار ئیک جورو ره‌گه‌زن، لی هه‌ردوو یان شیوازه‌کی جودا یی ژیانئ یی هه‌ی. ئەو دار کاژا د‌گه‌لیی کویر دا شین دبیت، ژینگه‌ها وئ یا جیوازه و شیوازی ژیان و گه‌شه‌کرنا وئ یا جودایه ژ ئەوئ کاژا د‌ژینگه‌ها چیاپه‌کی بلند دا شین دبیت و گه‌شه (د‌گه‌ت) ^{xix} هه‌مان نمونه‌ بو مروقان ژ یی راست و دروسته، ژینگه‌ و شیوازی ژیان گه‌له‌ک مروقان بو ئەوان یا تایبه‌ته و ب‌کیر شیوازی ژیان تاکه‌کی دیت‌ناهیت. له‌ورا شیوازی ژیان تاک‌ی و ئەو ژینگه‌ها ئەو د‌گه‌ل د‌ژیت ژ مال و خیزانی و ئەوئ ئەو د‌گه‌ل نارام تا راده‌یه‌کی باش ریژه‌یا سه‌رکه‌فتنا وی به‌ره‌ف ئارمانجانه‌ ده‌ستنیشان دکه‌ت چونکی ئەف په‌یوه‌ندیا تاک‌ی و ژینگه‌ها وی په‌یوه‌ندیه‌کا دووانه‌یی یه، و هه‌ردووکان کاریگه‌ریا لسه‌ر ئیک هه‌ی، له‌ورا ((شیوازی ژیانئ وه‌ک بنگه‌هه‌کی سه‌ره‌کی د‌تیۆرا ئەدلهری دا ده‌پته‌ه‌ژمارتن، مه‌به‌ست ژ ئەفی تیگه‌هی ئامازه‌ دانه‌ بو زه‌وقی تاک‌ی د‌ ژیانئ دا، ئەف تیگه‌هه‌ به‌س ئارمانجیت تاکه‌ که‌سی قه‌د‌گریت وه‌کی: تیگه‌هی زاتی، هه‌ستین ده‌وروهر، سه‌ربورئ کاراه‌ند)) ^{xx} پوخته‌یی تیگه‌هی شیوازی ژیانئ ئەم دشین د‌ سی خالین سه‌ره‌کی دا کومقه‌ که‌ین کو وه‌ک پیناسه‌یه‌کا رون و ئاشکرا دیاربیت ((شیوازی ژیانئ ده‌رئه‌نجامئ ئەوئ کارلیکیه‌ ئەوا د‌ناقبه‌را ژ دایک بوون و بوماوه‌ییی د‌گه‌ل ژینگه‌ و هیژا داهینه‌رانه‌یا تاک‌ی دا دروست دبیت)) ^{xxi} ب‌رامانه‌کا دیت‌ر ئەم دشین بیژین کو ژیان بو ماوه‌یی (ورات) و زاروکیه‌یا تاک‌ی د‌گه‌ل ئەو ژینگه‌ها تاک‌ تیدا د‌ژیت، زیده‌ باری هیژا ویا داهینه‌رانه‌ سیگوشه‌یی (شیوازی ژیانئ) پیک ده‌ین، د‌قی‌ت ئەوئ راستی ژبیرنه‌که‌ین کو ئەف شیوازه ((ب‌زاروکیه‌یا به‌ر وه‌خت، د‌چار سالین ژیان ده‌ستپیک‌ا زاروکی دا گه‌شه‌ دکه‌ت، سه‌ربور و شه‌هره‌زایی پشته‌ی ژیان زاروکیه‌یی هه‌می ب‌وی شیوازی ب‌رئقه‌ د‌چن)) ^{xxii} لدویف ئەوئ رابوون و په‌روه‌ردا تاک‌ لسه‌ر ئاقا بوی دبیت ببیته‌ مودیل ژ بو ژیان وی ئانکو هه‌ر ژ زاروکیه‌یی و هه‌تا مروف مه‌زن دبیت،، چ په‌روه‌رده‌کا باش بیت چ نه‌ باش ب‌شیوازی ژیانئ که‌سایه‌تییه‌ک بو مروقی دروست دبیت کو یا جودایه ژ که‌سایه‌تیا ئیک‌ی دیت‌ر، له‌ورا شیوازی ژیانئ گرنگی ب‌هیژا تاک‌ی د‌ده‌ت د‌ ئەوی بارودوخ و ژینگه‌ و بوماوه‌یا ئەو تیدا د‌ژیت. چونکی ئەوه‌ ده‌ست نیشانکرنا شیوازی که‌سایه‌تیا تاک‌ی د‌ژیانئ دا دکه‌ت.

4- قه‌ره‌بووکر: قه‌ره‌بووکر لدیف تیۆرا ئادلهری ئیک ژ ده‌رئه‌نجام و به‌رسقدانا ده‌روونی تاک‌ی یه ژ بو هه‌ستی (هه‌ستکر ب‌کیماسی) ئانکو ده‌ما مروف تووشی ئەفی هه‌ستی دبیت ئیکه‌م پینگاف ژ

بو دهرباس بوون ژ نه‌فی دوخی بزاقی ژبو قهره‌بووکرنی دکه‌ت ، چونکی چه‌ند هه‌ستی (کیماسیی) یان (شعور بالنقص) لده‌ف مروقی یی زیده‌ بیت راسته‌وخو هه‌ستی (قهره‌بووکرنی) ژ زیده‌ دبیت ، وه‌کی به‌ری نوکه‌ مه‌ ئاماژه‌ پی کری نه‌ف (هه‌ست کرن ب کیماسیی) ل وی دهمی یی لده‌ف مروقی نزمه‌ دهما مروف یی ب جقاکی قه‌ گریدایی بیت و (هه‌ستکرن ب جقاکی) لده‌ف تاکی یی به‌رزبیت ، ئانکو نزمی و بلنداهیا فی هه‌ستی یا گریدایی په‌یوه‌ندیا تاکی قه‌ هه‌ی دگه‌ل ده‌وروبه‌ری ویی جقاکی ، قهره‌بووکرن وه‌ک تیگه‌ه‌ی سایکولوجی ((ئالاقه‌کی به‌رگریبا ده‌رونییه ، مروف په‌نایی بو دبه‌ت ، دهمی هه‌ست دکه‌ت کو فهره‌ قهره‌بوویا هه‌سته‌کا خو کیم دیتنی بکه‌ت ، دبیت نه‌ف هه‌سته‌ هه‌پاره‌ بیت یان ژ یان دروست بیت ، دبیت جه‌سته‌یی بیت یان ده‌رونی یان ژ ماددی بیت ، قهره‌بووکرن هه‌ولدانه‌کا نه‌ هوشیبه‌ ژبو نه‌ گه‌ه‌شتنا وی ئاستی مروقی بخوه‌ دانایی))^{xxiii} لدویف نه‌فی بوچوونی نه‌ف ئالاقه‌ به‌شه‌کی گرنکه‌ د پیشکه‌فتنا که‌سایه‌تیا تاکی دا ، چونکی تاکی (قهره‌بووکرنی) وه‌ک میکانزمه‌کا ده‌روونی بکار دئینیت ، ب ریکا وی دشیت سه‌ره‌ده‌ری ل گه‌ل هه‌می له‌نگی و کیماسی و هه‌ستان بکه‌ت نه‌فجا ئه‌و هه‌ست ئاشویی یان دروست یان چ جوړه‌ هه‌ست بن ، ئادلهر تیگه‌ه‌ی (قهره‌بووکرنی) لسه‌ر دوو خالان دابه‌ش دکه‌ت و دیار دکه‌ت کو قهره‌بووکرن ب دوو شیوه‌یان ده‌یته‌ کرن . ئه‌و ژ یی (قهره‌بووکرنا راسته‌وخو (direct compensation) مه‌رم پی ئه‌وه‌ کو مروف هه‌می شیانان ب مه‌زیخیت ژبو سه‌رکه‌فتنی یان ئافرانندی ده‌مان کارئ به‌ری نه‌ف ، داکه‌فتن تیدا دیتی ، یا دووی قهره‌بووکرنا نه‌راسته‌وخویه (indirect compensation) کو دهما مروف د کاره‌کی دا دادکه‌فیت و چ سه‌رکه‌فتنی نه‌بینیت ، دئ هه‌ولدته‌ کو سه‌رکه‌فتن و ئافرانندی دکاره‌کی دیدا بکه‌ت ژبو ته‌ژیکرنا بیافی داکه‌فتنا خوه‌))^{xxiv} ب دیتنا ئادلهری نه‌ف قهره‌بوویه لدویف که‌سایه‌تیا مروقی دمینیت ((کادی ریکین (پیروز- ئه‌ربنی) یان ب ریکین (نه‌پیروز- نه‌ربنی) قهره‌بوویا خوه‌ت))^{xxv} نه‌فه‌ژی لسه‌ر چاوانیا سه‌ره‌ده‌ریا تاکی دمینیت چونکی ب قهره‌بووکرنا نه‌ربنی دئ کاریگه‌ریا خراب لسه‌ر ژیا نا تاکی که‌ت ((هنده‌ک جارن نه‌ف قهره‌بووکرنه‌ دبیاقه‌کی گه‌له‌ک به‌رته‌نگدا ده‌یته‌ کرن ، مروف هه‌ولدته‌ت کو دبیاقی به‌رته‌نگدا ، هه‌می لایه‌نن ژیا نا خو تژی بکه‌ت ، له‌ورا ژ یی ئه‌و به‌ره‌ف (قهره‌بووکرنا زیدهرؤ (التعویض المتطرف (cover compensation) دچیت))^{xxvi} لی ئادلهر د وی بوچوونی دایه‌ کو نه‌ مه‌رجه‌ هه‌می ده‌مان (قهره‌بووکرن) ب ئاراسته‌یه‌کی (نه‌ربنی) به‌یته‌ کرن . به‌لکو گه‌له‌ک

جاران ئالافه کئی تاکی پالدهت کو لسه ر ئالوزیپن ژیانئ بکه فیت و ژيانا خو باشتەر لی بکهت . پوخته یا بابته ئی قه ره بوو کرن فیله کا دهروونی یا تاکی یه تیدا به رسقا ههسته کئی کیماسی ددهت ، و نه گه ره که ژ بو پالدا نا تاکه کهسی کو نهوی ههستی کیماسی ب سه رکه فتنی دباره کئی دیتەر دا قه ره بوو بکهت .

5- گرپیا خو کیم دیتنئ: مه رهم ژ نه فی گرپیی نه وه ده ما بیچاره بی و خو کیم دیتنه کا دژواره دناخی مروقی دا دروست دبیت ، تاک خو دوینه و بارودوخه کئی نه رینی و لاوازیپن بی بوها دا دبینیت ، نه ف تیگه هه ب بارودوخه کئی نه رینی یی دهروونی ده پته هژمارتن چونکی تاک دئه فی دوخی دا خو که سه کئی ساخله م و دروست به رامبه ر که سین دیترن جقاکی نابینیت. به لکو خو ب کیماسی دبینیت. له وران (ئادله ری) ب) گرپیا خو کیم دیتنئ) نا فکریه و ب دیتنا وی ((نه شیانا مروقی یه بو چاره سه ریا ئاریشپن ژیانئ ، دروست بوونا فی گرپیی ژ نه نجامئ هه بوونا کیماسیپن له شی و جقاکی و ئابووری یه کارتیکرنئ ل سه ر دهروونا تاکی دکهت ، دبیته نه گه ری وئ چهنده ئی مروف ههست ب نه ئارامیی و کیماسیپن بکهت))^{xxvii} ره نگه نه ف چهنده وه کی (ئادله ر) دبینیت هنده ک جارن سه ربورپن مروقی یپن نه رینی بن نه وپن ژ زاروکی نی وهرگرتی ، و تانوکه کاریگه ری لسه ر هزرو ره فتارپن وی هیلا بیت ، یان ژی خو قه ده رکرن ژ جقاکی ب نه گه ری هه سته رن ب شه رم یان شه رمزاری به کئی ههروه سا نه مانا په یوه ندیپن کومه لایه تی ژی ب بورینا ده می نه فی گرپیی دروست دکهت ، گه له ک ده مان نه ف گرپیه مه زن دبن و دبنه ره فتارپن دوژمنداری ، نه وه که سی نه ف گرپیه لده ف دروست دبیت ب شیوه یه کئی نه ساخله م سه ره ده ریپن دکهت . چونکی نه وه هزردکته کو نه و ژ گه له ک لایه نپن جقاکی و که سی دچا فپن خه لکی دا یپن ته مام نینه ، ب تاییه تی لده من رویدانه کا جقاکی وه کی بابته پن میراتی و شه ره ف و تیگه هپن داب و نه ریتیان لسه ر دژوار بیت و نه وه هزردکته کیماسیا که فته نا ف و تیگه ه و که سایه تیا وی دجقاکی دا ، ل وی ده می گرپیه کا نه ساخله م لده ف په یدا دبیت و دقپت ب هه ر ریکه کا هه بیت نه و دیتن و هزرا جقاکی لسه ر خو راستفه کهت . نه فجا ژبه ر نه فی ههستی نه دروست ، دوژمنداری و بزافپن نه مروقایه تی لده ف نه وی که سی دروست دبن یی دکه فته نه فی گرپیا خو کیم دیتنئ دا.

جیاوازی دنا فبه را تیگه هپن (هه سته رن ب کیماسی) و (گرپیا خو کیم دیتنئ)

ئه‌ف هه‌ردوو تیگه‌هه‌ بناغه‌یه‌ی فه‌لسه‌فه و تیؤرا (ئه‌لفرید ئادله‌ری) نه و ژلایه‌ی روخسار و زمان و په‌یقان قه‌ دوو تیگه‌هه‌ین نیزیکی ئیکن، دبیت گه‌له‌ک جارن جوداه‌ی دناقه‌ه‌را واندا نه‌ه‌یتته کرن، لی ژلایه‌ی ناقه‌روکیقه‌ ئه‌ف په‌یقه‌ ژ ئیک جودانه و مه‌ دقیت ئه‌وئ چه‌ندی روهنتر لی بکه‌ین :-

1- هه‌ستکرن ب کیماسیه‌ی (الشعور بالنقص) inferiority feeling

هه‌ستکرن ب کیماسیه‌ی کاره‌کی ئه‌رینه‌ی یه و سیفه‌ته‌کی هاوبه‌شه‌ لده‌ف هه‌می مروقان یه‌ هه‌ی . و ئه‌ف هه‌سته‌ مروقی به‌ره‌ف سه‌رکه‌فتن و ته‌مامبوونی قه‌ دبته‌، چونکی سروشتی مروقی هوسایه هه‌رده‌م پیکولا خو قه‌ره‌بووکرنی دکته‌. بو نمونه‌ ژ (بیتهوئن) هه‌ر ژ زاروکانیی ئاریشه‌یا گوهلایه‌ی هه‌بوو، به‌لی ئه‌ف هه‌ستی کیماسیه‌ی یه‌ لده‌ف ب کاره‌کی دبتر تژی کر و قه‌ره‌بووکر و شیا د لایه‌نی میوزیکی دا ببیته‌ ئیک ژ ناقدارترین موزیک ژهنیت جیهانی ئانکو (هه‌ستکرن ب کیماسیه‌ی) مروقی بو دوخه‌کی باشترا پالده‌ت، به‌لی ب مه‌رجه‌کی مروف ب ریکین دروست سه‌ره‌ده‌ریی دگه‌ل بکه‌ت نه‌بیته‌ گرێیا خو دیتن و خو مه‌زنکرنی چونکی ئه‌ف چه‌نده‌ دئ بیته‌ هه‌سته‌کی کویری خو کیم دیتنی (الدونیه) دئ به‌ره‌ف گرێیا خو کیم دیتنی قه‌ چیت .

2 - گرێیا خو کیم دیتنی (عقده بالنقص) inferiority complex

ئه‌ف گرێیه‌ ب نه‌خوشی ده‌یتته‌ هژمارتن و بارودوخه‌کی ده‌روونی و ته‌په‌سه‌ری به‌رده‌وامه‌ دگه‌ل مروقی، ئه‌گه‌ر نه‌ه‌یتته‌ چاره‌سه‌رکرن دبیت مروف پیدقی چاره‌سه‌ریا ده‌روونی ببیت . ئه‌ف گرێیه‌ ژ چه‌ندین سه‌ره‌بووین لایف ئیک دا هاتی و به‌رده‌وام ژ ژایانا زاروکینیی تا مه‌زنبوونی دروست بووینه و هنده‌ک ده‌مان ژێ ژ سه‌ره‌بورا توندو تیژیا خیزانی و ده‌روبه‌ران دروست دبیت، مروف هه‌ست دکته‌ یی بی بها و بی چاره‌ و لاوازه‌ و هنده‌ک جارن کیماسیه‌ی له‌شی ژێ دبته‌ ئه‌گه‌ر ئه‌ف گرێیه‌ لده‌ف تاکی دروست ببن و ب چاقه‌کی کیم به‌ریخودانا خو بکه‌ت . ئه‌ف ژێ ب نه‌رینه‌ی کارتیکنی ل تاکی دکته‌

3. پشكا دوويى: لاينەى پراكتيكي

بەرجهستەبوونا ئەدگارپن (گرپيا خوە کيم ديتنى) درۆمانا (لەيلۆ) يا (حەسەن ئيبراھيمي) دا .

- کەسايەتيا لەيلۆى و ژينگەها جفاکى: کەسايەتيا لەيلۆيى دەربرينى ژ بچويک کرن و بى بهاكرنا ژنى دجفاکەكى پاشکەفتى دا دکەت کو داب و نەريت تيدا دزالن و دەستەلاتى ل هەر تشتى دکەن ، ب کارهينانا کارەکتەرا (لەيلۆ) ژلايى پۆمانقىسى ھندەك ئاماژەپين ديار و بەرچاف ئاشکرا دکەت . ژ ئەوان ئاماژەيان ، بکارينانا سيفەتى بچويکرن و کريکترنا ناقى ژنى ژ (لەيلا) يى بو (لەيلۆ) دجفاکى دا ، ئەف چەندەيا ديارو بەربەلاقە کو دەما کەسەكى دقيت ناقى ئيکى نەخوش بيژيت يان بى بۆها بکەت دى ب پيتا (ۆ) کورت کەت وەكى (عەزو - ئەحمو - شرو - لەيلۆ.... ھتد) ئاماژەپەکا ديتەر ئەووە کو (لەيلۆ) ۆينەپەکى زندى يە دەربرينى ژ سەربورو ژيانا گەلەگ ژ ئافرەتين کورد دکەت ، کو قوربانپين ژينگەها خۆيا سەقەت و پەفتار و سەردابرن مېشکين قالانە ئەوين ھەردەم ب چاقەکى کيم بەريخودانا ژنى دکەن و ب ھەبوويەکا خودان کيماسى ل قەلەم ددەن . بى دلوقانى دکەنە قوربانپيا گوتگوتک و ھزروبيرپن شاش وى بنەمايپن داب ونەريتان پەنگە پومانقىسى ب ريکا کارەکتەرا (لەيلۆيى) قياپە ئەوئ چەندى دياربکەت کو ھەمى مروڤ بى جوداھى خودان کيماسى نە، بەلى ھندەك کيماسيان گونەها مروڤى تيدا نينە و دبیت ژگونەها دەوروپەر و ھەستيارپيا ژينا زاروکينى بيت وەكى سەرھاتيا لەيلۆيى کو لەيلۆ دناف گونديدا ، ب مروڤەکا دين دەيتە ھژمارتن و ھەمى ب چاقەکى کيم دبين ، ب ديتنا (ئەدلەرى) ئەف گرپيە ژ ئەگەرئ ژينگەها دەروپەر دروست دبیت لەورا دقيت ئەم بەحس ل ژينگەها (لەيلۆيى) بکەين ، دا کو بگەھينە ئەوى ئەنجامى کا ئەرئ بوچى لەيلۆ توشى ئەقان دەردەسەريان بوو ؟ تا وى پادەيى ئەو بخۆ خۆ رادەستى زۆلما ژينگەھى و جفاکى خۆ بکەت . (لەيلۆ) مروڤەکا دروست وساخلەم بوو ، لى پشتى نەشايى خۆ لپەر ديمەنيى دژوارپن کوشتنا دايکا خو بگريت دەما ب دەستين بابى وئ دەيتە کوشتن ئەو ژ ھشيارپى بەرەڤ ديناتيى قە دچيت . رومان وینەيى ئەڤى کوشتنى دياردکەت وديژيت :- ((ب دەستى راستى خەنجەر ژبەر دوخينا شەلى درياى کپشا دەر . دەست بلندبوو ، دگەل ھەوار وڤيرپين دايکا وئ خەنجەر ژووردا ھاتە خوار . لەيلۆيى وەک دينا کرە ھەوار و خوە ھاڤيتە سەرسينگى دايکا خوە ، بابى وئ پېھنەک ل کەلەخى وئ يى بچوووک دا و دوورھاڤيت

ده‌ستی خه‌نجه‌ر تیدا دیسان بلند بوو، ل جهه‌کێ گه‌ریبا خه‌نجه‌رێ تیبچکلینیت. هه‌وار و قیژییێ له‌یلۆیی دگه‌ل ییێن دایکا وئ تیکه‌ل بوون، له‌ز ل ده‌ستی خه‌نجه‌ر تیدا کر. خه‌نجه‌رێ به‌ری له‌یلۆیی سینگی دایکا دتوژی وهربووین ماچی کر. فزکا خوینا که‌ل ناچاقیێن له‌یلۆیی سورکر، بیه‌نا دژوار مه‌ژی گێژ کر)) ^{xxix} رومانقیسی ئاماژه‌ دایه‌ ئه‌وئ چه‌ندئ کو ده‌ما دایکا له‌یلۆیی هاتیه‌ کوشتن ئه‌و دژیه‌کێ بچیک دابوو، و ب که‌له‌خی خویێ بچیک خه‌و هاقیته‌ سه‌ر ته‌رمی دایکا خه‌و، و ئه‌ف تراژیدیا دژوار و درندانه‌ دژیه‌کێ هه‌ستیار دا بوویه ئه‌گه‌رئ ئه‌وئ چه‌ندئ خوله‌ر نه‌گریت و تیکچوونا میشکی و ده‌روونی لده‌ف دروست بییت، له‌یلۆ ب خه‌وژی ده‌ما هه‌شیار دبیت و دگه‌ل بابئ خه‌و دناخیت ل وی ده‌می بابئ وئ پلان کری کو ئه‌وئ ژئ بکوژیت بو بابئ خه‌و دیار دکه‌ت کو ئه‌و یا دروست و هه‌شیاروو و لی دیمه‌نێن خویێ و کوشتنێ ژ کوشتنا ئه‌وی به‌رخێ هه‌ژئ دکر تا کوشتنا دایکا وئ ئه‌و ئیخسته‌یه‌ دئه‌قی بارودوخیدا. ده‌ما ئاریشه‌ و (صمه‌) ییێن جفاکی و ده‌روونی زیده‌ دبن مروف هه‌ست ب بی چاره‌یی و نه‌بوونا ده‌سته‌لاتئ دکه‌ت. ده‌ما تاك خه‌و بی ده‌سته‌لات و لاواز دبینیت ل وی ده‌می دناخی خودا هه‌ست ب گرێیا خه‌و کیم دیتنئ دکه‌ت. له‌یلۆ ده‌ما هه‌شیار دبوو هه‌ست ب گرێیا خه‌و کیم دیتنئ دکر ب تاییه‌ت ده‌ما دزانی ئه‌و ژ بی به‌ختی ب زولم هاتیه‌ ده‌سته‌قدان و دووگیان بوویه، گه‌له‌ک پیکول کرن پشته‌قانی جفاک و ژینگه‌ها خه‌و بده‌ستخوئه‌ بینیت یان پشته‌قانی باب و خیزانا خۆ، لی هه‌می تشت به‌روقاژی ده‌اتنه‌ پیش، ب تاییه‌ت به‌رامبه‌ر ئه‌وئ که‌سا ئه‌و هه‌ستی ب سته‌م دناخی وئ دا دروست کری، خه‌لکی له‌یلو مینا مروقه‌کا دروست و هه‌شیار نه‌ددیت وه‌کی ئه‌و بخو دقه‌گیریت ده‌ما دیژیت: ((چو ده‌رگه‌ه ل قی گوندی نه‌مان من دووسی جارن نه‌ قوتاین ده‌ستپن خه‌و هاقیته‌ بن زکی خه‌و. یی ل من قه‌دکر ل من دخورین و ئه‌ز کرمه‌ ده‌رئ ده‌نگی خه‌و نزم کر. پتیریا گوندییان ده‌رگه‌ه ل من قه‌نه‌کر، زه‌ینوی هه‌موو ئاگادار کربوون، هه‌موویان هه‌زدکرن ئیشا من یا ل من زیده‌ بووی و یا هارودین بووم، ل روژا دی ده‌اتن گازنده‌ بۆ ته‌دکر ... ده‌قی بابئ وئ ژ مه‌نده‌هوشیی هیشتا یی به‌ش بوو. ئه‌ز له‌یلۆ مه‌ له‌یلۆیا دین)) ^{xxx} ئه‌ف ئیشان و سزادانا له‌یلۆیی گریدایی دیتنا ژینگه‌ه و جفاکی به‌رئ یی کورده‌واری بوویه کو ل بن په‌ردئ بی‌شه‌رمی و کیماسی و شه‌ره‌فی گه‌له‌ک خه‌له‌تی ده‌اتنه‌ ئه‌نجام دان و مه‌زنترین زولم ل مروقه‌کا بی شیان ده‌اته‌ کرن. کو ئه‌وژی

مینا هه‌می کچ و ژنان هه‌په‌ین ژیانێ هه‌بوون ، ل جه‌ن گوه‌دان و ئامیزگرتنێ گوندیان ل به‌رده‌رگه‌هه‌ین خو دکره‌ ده‌ر ، ب کچه‌کا بێ بها سه‌رده‌ره‌ی ل گه‌ل دکر چونکی وه‌ک مروقه‌کا دین ، ب دووگیان که‌توو و که‌سێ یا دروست نه‌دزانی کا کێ ئەف تاوانه‌ ل گه‌ل کربیه ، گوتنا جفاکی هه‌می چا‌ه‌ره‌یه‌ی بوو ل پا‌ق‌زک‌رنا شه‌ره‌ف و توله‌فه‌ک‌رنێ چونکی جفاکین بێ به‌رپر‌سپاره‌تی دا پا‌ق‌زک‌رنا شه‌ره‌ف و نامیسی بنا‌غه‌یه‌ین سه‌ره‌کی نه‌ کوپ‌رسی‌ن و پ‌ران‌که‌ر لدویف خودا ده‌ین و ژیا‌نا تاک‌ین جفاکی بێ بها دکه‌ن ل جه‌ن کو جفاک هه‌مب‌یزا خو ژبو له‌یلۆی قه‌ که‌ت به‌روفا‌ژی له‌یلۆی به‌ره‌ف ئا‌ق‌ار‌ین نه‌دی‌ار قه‌ ده‌ت ، هه‌ر ئەف چه‌نده‌ بوویه له‌یلۆ تووشی گر‌یا خو ک‌یم دیتنێ کری وه‌کی دب‌یزیت : ((هوون من نادانن مروف ... تنن من د‌ف‌یا ئیک که‌س حه‌ز ژمن بکه‌ت تنن ئیک که‌س ، وه‌ک مروف سه‌رده‌ره‌ی دگه‌ل من بکه‌ت ، نه‌ نه‌ ... بلا حه‌زا گیانه‌وه‌ری ژي بو من هه‌با دا من شیا‌با پ‌ی ب‌زیم))^{xxxi} ئەف بێ بها‌ک‌رنا له‌یلۆی ل ده‌می هه‌شیا‌ری‌ن دا ئەو ئازار دا و دزانی ئەو‌ی بها‌ی گیانه‌وه‌ره‌کی ژي دچا‌ق‌ین ژینگه‌ها خودا نینه ، هه‌ر ئەف چه‌نده‌ بوو ئەو گه‌هان‌دیه‌ نه‌خوشی و سزادان و ده‌ست در‌ی‌ژک‌رنا لسه‌ر کچه‌کا کو هه‌می جفاک ب دین و بێ بها دب‌ینیت ، ئەو وه‌ک مروف به‌ری کو ژن بیت بوو قوربانی جفاکی خو ل شینا گر‌نگیدانا جفاکی یا ئەدل‌ه‌ر به‌حس دکه‌ت به‌ره‌ف (پ‌شت‌گوه‌ ها‌ق‌یت‌نا) جفاکی قه‌ ها‌ته‌ گۆه‌رین پ‌الده‌رین سه‌ره‌که‌فتنێ فا‌ژی بوون بو‌ی‌ین دا‌که‌فتنێ ل کورتیا باب‌ه‌تی ژینگه‌ها جفاکی له‌یلۆی ئە‌گه‌ر بوو کو باب‌ی له‌یلۆی گوه‌دانا گوتن‌ین خه‌لکی بکه‌ت و کچا خو و جه‌گه‌را خو بکه‌ته‌ قوربانی تیتال و داب و نه‌ریتان.

- **خ‌یزانا له‌یلۆی و گر‌یا خو ک‌یم دیتن:** کاره‌کته‌را باب‌ی له‌یلۆی ، مروقه‌کی پاشقه‌ مایی و ب‌ی بریار و دیقه‌لانکی ه‌زرو گوتن‌ین داب و نه‌ریتایه ، هه‌ر ژ ده‌ست‌پ‌یکا پ‌ۆمانی تا دو‌ما‌ه‌یک‌ی گر‌یا خو ک‌یم دیتن گه‌له‌ک یالده‌ف زال بوویه . وه‌کی د‌رویدان‌ین پ‌ۆمانی دا دیار ئەوی ژبه‌ر خه‌لکی و مای‌ت‌یک‌رنا ئەوان ، شیا‌به‌ بب‌یته‌ درنده‌یه‌ک و خو ژ هه‌می به‌ه‌ره‌یه‌ین مروفا‌یه‌تی و دل‌و‌ق‌انی‌ن قالا بکه‌ت . پ‌ۆمان‌قیسی هه‌ول‌دایه‌ ب ر‌ی‌کا کاره‌کته‌را باب‌ی له‌یلۆی و زه‌ین‌وی و‌ینه‌یه‌کی راسته‌قینه‌ ی‌ن چینه‌کی ژ زه‌لام‌ین کوردان به‌رچا‌ف بکه‌ت کو دش‌ین ل‌ژ‌یر کاری‌گه‌ری‌با گوت‌گۆت‌ک یان به‌حس‌ک‌رنا خه‌لکی (هه‌ق‌زین ، کچ ، خویشک) ی‌ن خو ل‌ژ‌یر په‌ردی پا‌ق‌زک‌رنا شه‌ره‌ف و نامیسی بکوژن . ده‌ما گوندیان

ب بهرده وامی لسه ر لهیلوی دناخت و ژ نهگه ری نهقی ناختنا خه لکی بابی لهیلوی هه ست ب گرپیا خوه کیم دیتنی دکر نهشیا دروست هزرا خو بکه ت ، ب تابهت ژی ئیک ژ پالده ریڼ گرنګ کو بابی لهیلوی هه ست ب کیماسیی بکه ت (زهینو) یا هه قژینا وی بوو چونکی دقیا بابهت لدویف هه ز وئ ب دوماهیک بهیت ، له ورا ژ بو قه شارتن خرابییڼ خو له ز ل بابه تی لهیلوی دکر ، دگوتی مه ژ نهقی دینی و شه رمزارییا وئ خلاس بکه ، وه کی دگوت : ((دئ هلو چاره یه کی لی بکه هیشتا ته پا وئ نه هاتییی ... دیمی وئ رهنگی شهقی گرت ، گرپییڼ نه نییا وئ تژی سر خوه هه بون ، هه که ته پا وئ هاتی ؟ هه که که ته ناڤا گوندی ؟ هه که گوندیا زکی وئ یی مه زن دیت ؟))^{xxxii} مه رهم ژ چاره کرنی لدهف (زهینو یا) ژناب (کوشتن) بوو ، چونکی پشتی (زهینوی) زانی کو (لهیلو) نه یا دینه و ل نیف شهقا دهیته سه رهش و هشیاریا خو ، دقیا ب زویترین دم له زئ ل بابی (لهیلوی) بکه ت کو (لهیلوی) ب کوژیت دا کو خیانهت و پیساتییڼ وئ ئاشکرا نه بن ، نه قجال بن په ردئ شه رمزاری و نامیسی (بابی لهیلوی) پالدا داکو ب نه قان پالده ریڼ نه ره واکچا خو بکوژیت ، د نه جامدا بابی لهیلوی وهک مروقه کی بی سۆز و هه می که رب دهاته دیتن ، بی سنوور هه ست ب گرپیا خوه کیم دیتنی دکر . هه ول ددا ب ریکیڼ نه پیروز نهقی بابه تی ب دوماهی بینیت ، نه وی هزر دکر دئ ب کوشتنی دوماهی ب نهقی شه رمزاری و خوه کیم دیتن و بچوک بوونا خو هینیت : ((پلان د مه ژیی خوه دا کره د ته رازیڼ دل و وژدان و داب و نه ریتان دا .

- ب کوژم ؟ نه کوژم ؟ سه ریڼ خو کره دناف ده ستین خوه دا ، هند بهیژ گفاشت دقیا ژ ناف ملین خوه ب هلیکشیت و پا قیته بهر پیڼ خوه دهنگه کی درنده کره هه وار
- بکوژه نامووس باره کی گرانه وژدان ژ خه و هشیار بوو
- نه کوژه لهیلو یا بی گونه هه مه ژی که ته د ته رازیا دابو نه ریت وژدان و هه ستاندا .
- ب کوژم ... ؟ نه کوژم ؟ چ بکه م ؟

نه کوژم ، ل سه ر دونیایی دئ روو رهش و شه رمزاریم))^{xxxiii} دهقی دیالوگ و مه نه لووگا نافخویا بابی لهیلوی ديار دبیت کو نه وی بخو نهو راستیه زانیه کو کچا وی رهنگه یابی گونه بیت و قوربانیا بی خه می و پشت گوه ها قیژنا وی و هه قژینا وی بیت . له ورا ژ بریارا کوشتن کچا خو یا شیت یی دوو دل ، لی جفاک و داب و نه ریت و گوتن و مزاریڼ روی رهشی و شه رمزاری و کیم بوونا دچا قین جفاکی

دا ئەو بەرهف بریارا خەلەت و نەراست قە بر . وەكى (ئەدلەر) دیاردكەت كو ئەف جورە كەسە بەرهف ئەوئ بریارى قە دچن یا ب زەحمەت ، دەما دبێژیت : ((پراڤیا جارن كەسئ نەخوش ب گریڤا خوە كیم دیتنى خوە و خەلكى ژى ئازار دەت ، ژبەر كو دەما زالبوونى ل سەر هەستین وى نەهیتە كرن مژار كویر دبیت و دبیتە تێكچوونین مېشكى و دەروونى))^{xxxiv} لدويف ئەفان گوتنان بابئ لەیلۆى نەشیا یە خو ل بەر ئەفئ گریڤى بگریت داب و نەریتان ئەو ب كویری دھزین مېرانى و پاڤژكرنا نامیسى قەبرییە ، نەشیایە خو ژ گوتنێن خەلكى خەلاس كەت ، تا وى رادەیی مېشكى خو ژ كار ئیخستیه و دەروونى خو ب ھزریڤ پاڤژكرنا شەرەفى قە تارى كرىنە و بەرهف كوشتنى قە چوو یە . ب ئومېدا ئەوئ چەندئ خوە ژ ئەفئ گریڤا خوە كیم دیتنى پزگار بكەت . ((ھەردوو دەستین خوە ھاڤیتنە ملین وئ پشتا وئ ب سینگى خوە قە شەند ل ھنداڤ بلندترین لاتا چیاىى ، دەفى خوە ب گوھى وئ قەنا ، گوت : گەردەنا من ئازا بكە كچا من لەیلۆ ... ھیدی ھیدی پشتا وئ ژ سینگى خوە یى گەرم دور كر . دەستین خوە ژ ملین وئقە كرن ، ژوردا بەردا خوارى . ھەوارین وئ دتارییا شەفیدا بەرزە بوون . بابۆۆۆۆۆۆۆۆ))^{xxxv} د ئاخفتن و گوتنێن بابئ لەیلۆى دا دیار دبیت كو ئەو ب خوژى ئيك ژ قوربانین جفاكى یە و دزانیت یى شاش و خەلەتە لى داکو خو دچاڤین ژینگەھا خوڤا خوە كیم و شەرمزار نەبىنیت ئەوئ ئەف بریارا درندەنا دا ، مروڤین وەكى بابئ لەیلۆى درندە گریڤا ئەوان یا مەزنە و ئەوان دڤیت ب ریکین توند و تیژیى تژی بكەن ، وەكى شارەزاییڤ لایەنى دەروونى دیار دكەن كو ((دیاردا توندوتیژیى ھزوریشالەكا ھەستكرن ب خوە كیم دیتنى ھەیە ، چونكى خودانیت وان دڤیت ب ئەفان رەفتارین نە جفاكى گەرەوا خوە كیم دیتنا خوە تژی بكەن))^{xxxvi} باشتترین بەلگە و نموونە ل سەر ئەفئ دیتنى توندوتیژیا بابئ لەیلۆى یە یا كو ژ گریبەكا دژوارا خوە كیم دیتنى دروست بووى و لەیلۆیا بئ گونە تیدا بوویە قوربانى .

- شیواژى ژبانى :مەبەست ژ شیواژى ژبانى لدەف (ئادلەرى) ئەو رەفتار و نەرىت و كریارین رەوشتى نە ، یین تاك ژبۆ قەرەبوكرنا ھەستا خویا خوە كیم دیتنى پەیرەو دكەت ، پراڤیا ئەوان رەفتار ولڤین و ھەلسوكەوتین دروماننا (لەیلۆى) دا دەھینە دیتن ، شیواژین خراب و رەفتارین نە مروڤانەیین ، كارەكتەریڤ سەرەكى یین رومانى (بابئ لەیلۆ) و (زەینوى) ئەنجامداين ، داکو خو ژ ھەستى خوە

کیم دیتنی دهر باز بکه‌ن و قهره‌بوویا ئەقی هه‌ستی بکه‌ن لی ئەف چه‌نده ب شیوازی‌ن نه‌ پیروز و نه‌رینی هاتینه‌ ئەنجام دان . هه‌رده‌ما مروف لژی‌ر هه‌ر ناف و به‌هانه‌یه‌کا هه‌بیت ، ب پیکین نه‌ پیروز پیکولا قهره‌بووکرنی بکه‌ن دی چاره‌نقیسی خو به‌ره‌ف خرابتر قه‌ به‌ن ، نموونه‌ ژێ ئەو شیوازی (بابی له‌یلۆیی) لژی‌ر په‌ستان و ناخفتنی‌ ژنکا دژی کچا خویا بی‌ گونه‌ه بکارئینانین ئەو به‌ره‌ف ئاقراین په‌شیمانین قه‌بر ((ده‌نگی وی ئاوازی‌ن په‌شیمانین ژێ بلند دبوون . ئەفه که‌زی‌ن له‌یلۆیی نه ئەفه کلوخکی له‌یلۆیییه چاقین زه‌ینویی زیق بوون ، ده‌ف به‌ش بوو ، دیم سپتاله‌ بوو . ل دور خوه‌ زق‌ری ، بابی له‌یلۆیی هه‌ر چه‌نده‌کی یی سه‌رئ خوه‌ بلند ده‌که‌ته‌ لاتا له‌یلۆ تیدا هاقیتی ، جه‌ئ که‌له‌خی له‌یلۆیی که‌تی‌ی دنا‌ف هه‌ستیک و جلکین له‌یلۆیی یین بخوین دا هیربووی))^{xxxvii} ئەو شیوازی ره‌فتارکرنا بابی له‌یلۆیی ده‌گل کچا خو بکارهینایی ئەو گه‌ه‌نده‌ دوماهیک و یستگه‌هین ئیشانی و په‌شیمانین ، ل شوینا ئەو گرێپین خو یین شه‌رمزاری و خوه‌ کیم دیتنی چاره‌که‌ت ئەوی ب ده‌ستین خو و ب گوهدانا خو بۆ زه‌ینویی نه‌خوشتین و گرانتین روژین په‌شیمانیا خو تومارکر . ئەف چاف تاریبوونا بابی له‌یلۆی و په‌شیمانیا ئەو که‌قتیه‌ تیدا هه‌می ژ ئەنجامی ره‌فتارو کریارین چه‌په‌لین (زه‌ینویی) بوون ، ئەو شیوازی زه‌ینویی بکارهینایی ئەو بوو زه‌لامی خو نه‌چارکه‌ت کو ره‌فتاره‌کا نه‌ مروفانه‌ بکه‌ت و بکه‌فیه‌ دنا‌قه‌را دوو هه‌لبژاردین ب زه‌حمه‌ت یان ناف‌ی خو پاقر بکه‌ت داکو سوباهی دنا‌ف گوندیدا هه‌ست ب خوه‌ کیم دیتنی نه‌که‌ت ؛ یانژی شه‌رم و شه‌رمزاری قه‌بویل بکه‌ت . زه‌ینویی ب شیوازه‌کی بی‌ دلوفانی و فیلبازانه‌ کچا دین (له‌یلۆ) ب زوری بره‌ د ژورا نه‌ستنا خو‌فه‌ داکو پلانا وئ و عاشقی وئ یی قه‌شارتی (سمکو) یی ب دروستاهی ب ریقه‌بجیت ، ئەوان ب زولم کچینیا (له‌یلۆیی) ژێ ستاند وه‌کی د رومان‌ی دا هاتی ((شه‌فه‌کی زه‌ینویی له‌یلۆ بره‌ ژورا نه‌ستنا خوه‌ و گوئی جلکین خوه‌ بی‌خه‌ دا سه‌رئ ته‌ بشوم . له‌یلۆیی خو‌ه‌ رویسکر ، سمکو هلدا ژور . ل سه‌ر پشتی زه‌ینویی هه‌ردو ده‌ستین وئ گرتن و سمکو که‌ته‌ سه‌ر سینگی له‌یلۆیی...))^{xxxviii} زه‌ینویی ژ ترسا ئەوئ چه‌ندی کو کریارین وئ یین بی‌ ره‌وشتی و خیانه‌تا وئ ئاشکرا نه‌بیت ئەف چه‌نده‌ ب سه‌رئ (له‌یلۆیی) هینا ، چونکی (له‌یلۆیی) هه‌می گوئن دکرن و چ ناخفتن نه‌ ده‌یلا نه‌ دلی‌ خوه‌ دا ، ئەفه‌ژی لسه‌ر زه‌ینویی یا خراب و مه‌ترسی بوو .)) له‌یلۆیی دگوت : زه‌ینو ؟ هه‌ون خلاس ؟ زه‌ینو هه‌وه‌ کر ؟ چاقین زه‌ینویی زیق دبوون ، ده‌ست

دداکیرێ و ددانا سه‌ر گهرده‌نا وێ ، له‌یلۆ ، ده‌نگ ژته به‌یت دێ ته پرت پرت که‌م ... پاش په‌شیمان دبوو ، ده‌ستی خوه به‌سه‌ری دا دمالی . له‌یلۆ ، جانا من ، مامه‌ چ کرییه ؟
تتێ مه‌ په‌ز و بزنی ددوتن و کار و به‌رخ به‌ردانه به‌رماکان !!!!!) زه‌ینوینی هه‌می شیوازیڤ ره‌فتاران بکار دئینان ، مه‌ره‌م ژێ ئه‌و بوو کو ئاشکرا نه‌بیت یا خیانه‌تی دکه‌ت . هه‌ز و شیوازیڤ سه‌رده‌ریا بابێ له‌یلۆیی ژێ ب خرابیا خو گوهارتن ، ئیدی (له‌یلۆیی) بابێ خوه نه‌دنیا سی و دزانی زه‌ینوینی هه‌می ره‌فتاریڤ وی و شیوازیڤ سه‌رده‌ریکرنێ دگه‌ل یێ گوهارتی . د ئه‌نجامدا کچا خو ژ ده‌ست دا و ژيانا خو ب ده‌ستیڤ خوه تاری کر .

• **گرنگیدانا جفاکی :** گرنگیدانا جفاکی بو هه‌ر تاکه‌کی یا گرنگه‌ دا کو ب ئه‌وێ گرنگیدانی قه‌ره‌بوویا کیماسیڤ خو یێڤ ده‌روونی و جفاکی بکه‌ت ، درومانا (له‌یلۆیی) دا ل چه‌ند دیمه‌نه‌کێڤ دیارکری ئه‌ف جورێ گرینگیدانا ئه‌ریڤی و پالپشت دیاردبیت ، ئه‌گه‌ر ئه‌ف چه‌نده به‌رفره‌هه‌تریا دا رویدانیڤ رومانێ ژ گریڤا (خوه کێم دیتنی) به‌ره‌ف مژارا (هه‌ستکرڤ ب کیماسیڤ) قه‌ه‌ینه زفراندن و دا پتر لایه‌نێڤ ئه‌ریڤی تیدا دیارڤن ، لێ پیرانیا رویدانان ل جه‌ن گرنگیدانی پشت گو هافیتن بوویه ، پۆمانقیسی ل هه‌نده‌ک جه‌ن دیارکری ئه‌و چه‌نده ئاشکرا کرییه کو ئه‌ف ژینگه‌ها له‌یلۆ تیدا یا قالا نینه ژ گرنگیدانی ، ل دیمه‌نه‌کی مرو‌فایه‌تی و تژی گرنگیدانا جفاکی دیار دکه‌ت و دبێژی : (ژ دکانا مام سلۆ و هه‌تا مالا موختاری ، لبه‌ر ده‌رێ مالا حه‌جی مستوویی دراوه‌ستییا هه‌تا ده‌رکه‌تا بدیمێ تژی بشکۆرین دگوت . له‌یلۆ کچا من تو لقیڤی چ دکی ... ؟ دا هه‌نده‌ک هویردا هافیته دکوشی دا و بێژی . خودی ته پارێزیت کچا من)^{xl}

سه‌خمه‌راتی هه‌می پیکولێڤ خرابکرڤ و ئیشاندن و ترانه پیکرنا (له‌یلۆ) ئه‌ف دیمه‌نه وێنه‌یی جوانی و مرو‌فایه‌تیا تاکێ کورد به‌رچاف دکه‌ت کو ژ سیفه‌ت و توره‌ییڤ وی گرنگیدان ب ئه‌وان کچێڤ پیدقی ب چاقدان و سۆزا مرو‌فایه‌تیڤ بوویه ، ئه‌قان تاکه مرو‌قیڤ مینا (مامی سلوی) و ماموستایی گوندی (خدر) هیقییه‌ک ژبو له‌یلۆیی په‌یدا کربوو کو بشیت ئه‌وان ئاسته‌نگێڤ به‌ری و پۆژێڤ دیناتیڤ هه‌میان قه‌ره‌بوو بکه‌ت ، لێ هه‌ر وه‌کی کچه‌ک دین و نه‌زان و ساویلک هاتیه پیناسه‌کرڤ ، ئه‌و پیدقی ب رینیشاندان و چاقدان و گرنگیدانا جفاکی خو بوو . وێنه‌یه‌کی دیتریڤ گرنگیدانا تاکێ جفاکی بو (

له‌یلۆیی (خه‌مخوربیا ماموستا (خدر) بوو ، چونکی ماموستا خدر درومانی دا وه‌کی په‌ناگه‌هه‌کی ئارام و نموونا گرنگیدان و گوهدانی بوو ژ بو (له‌یلۆ)یی و له‌یلۆ ل ده‌می هشیاریی بۆ بابی خو ب درپژێ به‌حسێ پۆل و باوه‌رییا ماموستا خدری دکه‌ت و قه‌دگێریت: ((پشتی من هنده‌ک راستی بۆ ماموستا خدر گوته‌ن ، باوه‌رکر ئه‌ز یا هشیارم و ئاخفتنێن من هه‌موو راستینه))^{xli} له‌یلۆی ب وپه‌رکه‌ی به‌رده‌وامی دا به‌حسکرنا ماموستا خدری ب وئ ئومیدی بابی وئ بزانیته‌ی وه‌کی باب چ جارن ده‌رفه‌تا گوهدانی و گرنگیدانی نه‌دایێ ، له‌ورا هه‌می ئومید و هیقیی وئ ب ماموستا (خدری) ، دگه‌شبوون . ئه‌و هیقیی (له‌یلۆیی) لده‌ف بابی خو نه‌دیتین ئه‌وئ لده‌ف ماموستایی گوندی دیتن و ب هه‌می شانازی بو بابی خو دیار کرن و گوت: ((تنی ئه‌ز دئ به‌حسێ وی که‌سی که‌م یی هاری من کری ئه‌وئ دل مه‌زن و خودان وژدان..))^{xlii} ئانکو ب تنی ماموستایی گوندی گرنگی ب (له‌یلۆیی) وگوهداریکرنا وئ دایه ، د ناف ئه‌وی گوندی مه‌زن ژ بابی وئ هه‌تا گه‌له‌گ ژ گوندییان بئ وژدانی ده‌ره‌قه‌ی له‌یلۆیی دا کرینه ، ئه‌ف گرنگیدانا له‌یلۆیی ل ده‌می هشیاربوونی هه‌ست پئ کری ژبو وئ بو پالده‌ره‌ک کو یا ب هیقی و ئومید بیت بزقیرته‌ی روژین خو یین ئاسایی و ژنه‌خوشیا خو یا (دیناتی) ده‌رباز ببیت و ب خوزیین خو بگه‌هیت ، ئیدی نه‌بیته‌ی پاریه‌ک ژبو زه‌لامین بئ وژدانین گوندی و که‌س ب له‌یلۆیا دین گازی وئ نه‌که‌ت . لی ئه‌و گرنگیدانه‌ی ده‌سته‌کی ب تنی و بئ ده‌سته‌لات بوو دگوندی دا و قیایه‌ی هاریکاریا له‌یلۆیی بکه‌ت لی چ شییان نه‌بوون ((ماموستا خدر بریار دا هاری من بکه‌ت و گوت : سپیدی ئه‌ز دئ مزگینی ده‌مه‌ بابی ته ... زه‌ینویی ئاگه‌هی ژ سوحبه‌تا مه‌بوو ، پشتی ئه‌ز گێژ بویم من نه‌زانی کا زه‌ینویی چ گوته‌ی ماموستا خدری ... ؟))^{xliii} زه‌ینویی ب دزیکی قه‌ گوهدانا بابته‌ی کر و راستی زانی و هه‌می پیکول کرن ئه‌فی ده‌ستێ هاریکاری و گرنگیدانی ئه‌وئ دئ (له‌یلۆیی) ژ نه‌خوشی رزگارکه‌ت ببریت و نه‌ه‌لیت . چونکی هشیاربوونا له‌یلۆیی راما نا ئاشکرا بوون و هه‌تک برنا زه‌ینویی یه‌ له‌ورا (ژنابا له‌یلۆیی) گه‌ف ل ماموستایی گوندی (خدر) کرن وه‌کی له‌یلۆیی قه‌گێرای و گوتی : ((ئه‌رئ ، زه‌ینویی گوتبوویی گوتبوویی هه‌که‌ تو بیژیه‌ بابی وئ ، له‌یلۆ نیف شه‌ف هشیار دبت ، ئه‌ز ژ دئ بیژمی هه‌ر شه‌ف توینی دگه‌ل له‌یلۆیی و من دیده‌قان ژ هه‌نه . ته‌ ده‌ستدرپژی یا کرییه‌ سهر نامووسا له‌یلۆیا دین...بابی وئ باوه‌ر ژمن دکت ... دئ ته‌ پرت پرت که‌ت))^{xliv} ب ئه‌فی چه‌ندی ئه‌ف مروقی دناف ژبنگه‌ها جفاکی دا دقای له‌یلۆیی ب گرنگیدان و گوهدانا خو ده‌ربازی ژیانه‌کا

سه‌رفراز بکه‌ت ، ب گه‌ف و پلان ژ گوندی ها‌ته‌ ده‌ریخستن ((سئ چار ریه‌سپییڻ گوندی پستوکا ماموستا خدری گرتن و گه‌ف لی کرن. ژ گوندی ره‌فیئه‌ز هیلام و چوو....))^{xlv} و ده‌فی رومانى دا بابته‌ی گرنگی‌دانا جفاکی دهنده‌ک دیمه‌نن کیم دا ده‌اته‌ دیتن . رومانقیسی قیایه‌ دیاربکه‌ت ئەف جو‌ره‌ گرنگی‌دانه‌ نه‌شیان ژیا‌نا له‌یلۆیی ژ تارین و دهرده‌سه‌ریی خلا‌س بکه‌ن .

• **قه‌ره‌بووکرڻ:** بابته‌ی قه‌ره‌بووکرڻی درۆمانا (له‌یلۆی) دا پتر ژ جو‌ر و ئاراسته‌یه‌کی وه‌ردگری‌ت ، رۆمان قه‌گی‌رانا ژیا‌نا کاره‌کته‌ره‌کا کچا‌تژی ژ قیا‌ن و هی‌فی و چه‌زکرنه‌ ژ بو‌ زالبوون لسه‌ر ئاسته‌نگین ژیا‌نی ، چاره‌بوون ژ نه‌خوشیا‌ خویا‌ ده‌روونی ب ریکا‌ قه‌ره‌بووکرڻ ب ژیا‌نه‌کا خوش و سه‌رفرازتر . رومانقیسی ب ره‌نگه‌کی پانورامایی ئەف چه‌زا قه‌ره‌بووکرڻی لده‌ف قاره‌مانی دیارکری‌نه‌ کو‌ ب ریکا‌ ئەوان هی‌قیان قه‌ره‌بوویا‌ نه‌خوشیا‌ خو بکه‌ت . ئەف چه‌نده‌ لده‌ف له‌یلۆیی چه‌زه‌کا مه‌زنه‌ ، گه‌له‌گ بزاف کری‌یه‌ ژبو‌ قورتالبوونا‌ خو کاربکه‌ت راستیا‌ هشیار بوونا‌ خو بگه‌هینی‌ته‌ بابی خو‌ داکو‌ ژ ئەفی چه‌ندئ ده‌رباز بی‌یت و بی‌ته‌ کچه‌کا ئاسایی ، قه‌ره‌بوویا‌ (دیناتیا) خو‌ بکه‌ت و لسه‌ر نه‌خوشیا‌ خو یا‌ (ته‌ ب هاتنی) زال بی‌ت ،داکو‌ وه‌کو‌ کچه‌کا ئاسایی خو‌ ژبو‌ خزمه‌تکرنا‌ بابی خوته‌رخان بکه‌ت ، لی ئەفه‌ هه‌می دمین چه‌زه‌ک و بجه‌ناهین و (له‌یلۆ) ئەفی چه‌زا خو‌ قه‌ره‌بووکرڻی یا‌ ب ریکی‌ن ئەری‌نی و پی‌روز ژ بو‌ بابی خو‌ قه‌دگری‌ت، ده‌ما دی‌ژی‌ت : ((هه‌ر شه‌ف ده‌می هشیاربوونا‌ من زی‌ده‌تر لی ده‌ات . شه‌ف بو‌ شه‌فی پتر باوه‌ری بو‌ من دروست دبو‌ . ئەز یا‌ دبمه‌ مروقه‌کا دی ، مروقه‌کا هشیار و ساخله‌م ، شه‌ف بو‌ شه‌فی من باشت‌ر دزانی ئەز کیمه‌ و ل کی‌قه‌مه‌ و چ هاتی‌یه‌ سه‌ری من و یین ل دورین من چ دکن و چ کری‌نه‌ و چ ژمن دقیت .. جار بو‌ جارئ هوشو‌ و هزو‌ر شیا‌نین من دکه‌تنه‌ کاری))^{xlvi} مه‌به‌ستا (له‌یلۆیی) ژ ئەقان ئاخفتنن بو‌ بابی خو‌ گو‌تین ، ئەو بوویه‌ کو‌ ل ئەوان ده‌مین شه‌فی یین ئەو تیدا هشیار بووی هه‌می راستی زانی‌نه‌ ، زانیه‌ کا هه‌می زه‌لامین گوندی یین بی‌ هه‌ست چ ب سه‌ری ئینایه‌ و زانیه‌ کا چاوا‌ که‌تیه‌ دره‌وشا‌ دووگیانیی دا ، و هه‌رشه‌ف باشت‌ر و هشیارتر و ساخله‌متر هه‌می راستی وه‌رگری‌نه‌ ، قیایه‌ شیا‌ن و بزاقین خو‌ بده‌ته‌ کاری داکو‌ قه‌ره‌بوویا‌ پۆژین خو‌ یین بو‌ری بکه‌ت ، قیایه‌ ئیکه‌م که‌س بابی خو‌ ئاگه‌هدار بکه‌ت و راستیا‌ ئەوئ چه‌ندئ دیاربکه‌ت کو‌ ئەز یا‌ بوویه‌ مروقه‌کا دروست و دشیم ئەوا‌ چوو‌یی قه‌ره‌بووبکه‌م . لی

زه‌ینوی ب فیل‌بازین خو ده‌ست د قه‌ده‌را له‌یلۆی وهردا، پیکولین له‌یلۆی و ماموستایی گوندی ژ بو قه‌ره‌بووکر و ده‌ست‌پیکرا ژیانه‌کا ئازاد به‌ر ئاقی دا برن، پشتی ژبی می‌شکیا خو (له‌یلۆی) خه‌له‌تیا هه‌ره‌مه‌زن کری و راستیا خو و هشیار بوونی بو زه‌ینویی گۆتی، ل به‌راهی زه‌ینویی پویه‌ته ب ئه‌قی گۆتی نه‌کر و باوه‌رنه‌کر له‌ورا له‌یلۆ ژبو دهر‌باز بوونی په‌نایی ده‌ته به‌ر ماموستایی گوندی وه‌کی بو بابی خو دبیزیت: ((پشتی ژ زه‌ینویی بی هیقی بوویم، چومه‌ هنداف سه‌ری سه‌یدایی خدر. یا من بو زه‌ینویی گۆتی من بووی ژ گۆت. سه‌یدایی خدر ژ باوه‌رنه‌کر، گۆت: - جارێ هشیاره‌ی قی سه‌حه‌ته‌ی بۆ که‌سی نه‌بیژه‌هه‌تا ئه‌م پشت راست دبین. شه‌ف بو شه‌قی و ده‌می کورت باوه‌ریا سه‌یدایی ب من ده‌ات. هه‌تا شه‌قه‌کی من راستیا سوچه‌تا خوه‌ و سه‌یدایی خدر بو زه‌ینوی گۆتی، کو سه‌یدایی خدر دێ دگهل بابی من ئاخفت و دێ من به‌نه‌ دختوری ل باژیری ((^{xlvi} هه‌می پیکولین له‌یلۆی مه‌به‌ست ژ ئه‌و بوون، قه‌ره‌بوویا روژین خو یین دیناتی بکه‌ت وه‌کی که‌چه‌کا پری هیقی، کیماسین خو یین به‌ری قه‌ره‌بوو بکه‌ت، لی تاکو بگه‌یه‌ته‌ ئه‌نجامه‌کی یا پیدقی بو ئیک باوه‌رنه‌کر بکه‌ت و بشیت هاریکاریا و بکه‌ت، ئه‌وئ راستی بو بابی و بیزیت دا بشیت پتر باوه‌ری بو چیکه‌ت. و کارسه‌ر چاره‌سه‌رکرا و بکه‌ت. چونکی خه‌وین له‌یلۆی هند دمه‌زن و ب زه‌حمه‌ت نه‌بوون قه‌ره‌بوونه‌بن، به‌لکو وئ دقا قه‌ره‌بوویا روژین بوری بکه‌ت و ژیانه‌کا باشتەر کو یا ئاسایی بیت وه‌کی وئ دگۆت: ((من ژ حه‌سدکر ... وه‌کی هه‌ر که‌چه‌کی ئیقاران ل بانی له‌وه‌ندیا خو بو کورئ جیرانا بلند بکه‌م. من ژ دقا وه‌کی هه‌ر که‌چه‌کی بژیم))^{xlvi} له‌یلۆی تشته‌کی مه‌زن نه‌دخاست به‌لکو حه‌زدکر پشتی ئه‌قی هه‌می وه‌کی که‌چه‌کا ئاسایی ل شوینا ئه‌وئ نه‌ساخی روژین خو قه‌ره‌بووکران، لی ئه‌و چه‌نده‌ ب جه‌نه‌هات چونکی ئه‌و ریکا ئه‌وئ گرتیه به‌ر کو قه‌ره‌بوویا روژین خو بکه‌ت، ریکه‌کا دروست نه‌بوو. وه‌کی ئه‌و ریکا بابی وئ بو قه‌ره‌بوویا خو گرتیه به‌ر، ئیک ژ ئاراسته‌یین دیترین قه‌ره‌بووکر ئه‌و چه‌نده بوویه یا کو بابی له‌یلۆی په‌یره‌وکر، ده‌می قیایی شه‌رم و شه‌رمزاریا خو ب ریکه‌کا نه‌په‌روز قه‌ره‌بوو بکه‌ت. دقا ب ئاقی نامیسی ئاقی خو پاقر بکه‌ت و خو بدانیت زه‌لام دا دناف گوندی دا دیار بکه‌ت ئه‌وی ئه‌و شه‌رمزاریه و ئاقی کریت لسه‌ر خو راکر و نه‌هێلا، ئه‌وی هزر دکر ئه‌گه‌ر ئه‌وی کچا خو کوشت ئه‌وی قه‌ره‌بوویا شه‌رمزاریا خو کر لی دوماهی ئیشان و گری و روندک بو مان و زانی ئه‌و ریکا گرتیه به‌ر نه

قه‌ره‌بوکرنا شه‌رمزاری بۆ به‌لکو خو کوشتنه‌کا دیتەر بوو ، رومانقیسی وینه‌یی ئەقی ئیشانی کیشایه‌ ده‌می دبیزیت ((هنده‌ک گوندییا ملین وی گرتن ژ ئاخێ بلند کرن. به‌ری خو ده‌ جه‌ی نه‌ستنا له‌یلۆیی تژی دیم وی بشکورین بوو ، چاف زیفکرن ، ده‌ف به‌ش بوو . بشکورین بوو که‌نی ، که‌نی و گری تیکه‌ل بوون ، له‌ش له‌رزی ، چاف سوربوون . ده‌ف تژی گلیز بوو ، کره‌هه‌وار من به‌ردن ، کچا من یا برسییه من به‌ردن له‌یلۆیا من یا برسییه ژناف ده‌ستین گوندییا نه‌رکه‌ت و به‌ره‌ف بنی چیاپی کره‌ غار))^{xlix} رومانقیسی قیایه‌ بیژیت کو ئەو ریکین ژبو قه‌ره‌بوکرنی ده‌ینه‌ هاقیتن گه‌له‌ک جارن لژیڕ گوته‌گوته‌کو شه‌رمین ده‌وربه‌ران و ناف و نامیس و عه‌شیره‌تی ده‌ینه‌ ئەنجام دان پرانیان وان د نه‌رینی و نه‌پیروزن وه‌کی د ئەقی رومانێ دا دیار پیکولین قه‌ره‌بوکرنی ئەوین ژ لای (بابێ له‌یلۆیی - زه‌ینوی) قه‌ هاتیه‌ هاقیتن د نه‌رینی و نه‌ د جه‌ی خو دا بوون به‌روفاژی پیکولین قاره‌مانی کو ژ بو خو ده‌رباز کرن و قه‌ره‌بوکرنی پیکولین نه‌رینی ژ بو ئەقی چه‌ندی ئەنجام دان به‌لی ریکا بکارئینانا وی یا دروست و هشیارانه‌ نه‌بوو .

ل دوماهیا ئەقی قه‌کولینی ئەم گه‌هه‌ستینه‌ ئەقان ئەنجامین ل خوارێ دیار کری :

- 1- رومان له‌یلۆی ب شیوه‌یه‌کی گشتی که‌ره‌سته‌یه‌کی گونجایی یه‌ بۆ قه‌کولینا بابه‌تی (گرییا خو کیم دیتن) ، چونکی پرانیان هویڕکاتیین تیۆرا (ئه‌دله‌ری) دناقه‌رۆکا رۆمانیدا ب زه‌لالی ده‌ینه‌ دیتن.
- 2- ئەو هه‌ستی مه‌زنی ژ گرییا خو کیم دیتن لده‌ف که‌سایه‌تیا بابێ له‌یلۆیی دروست بووی ئەگه‌ری هه‌ره‌ سه‌ره‌کی بوو ژ بۆ هندی کو ئەو به‌ره‌ف ریکه‌کا نه‌راست و تاوانه‌کا مه‌زن قه‌ بجیت کو کوشتنه‌.
- 3- ژینگه‌ها له‌یلۆ تیدا مه‌زنوویی کاریگه‌ریه‌کا نه‌رینی لسه‌ر که‌سایه‌تیا له‌یلۆیی هه‌بوویه و ئیک ژ فاکته‌رین سه‌ره‌کی بوویه کو بیته‌ قوربانییا سه‌ره‌ده‌ری و گوته‌ن ژینگه‌ها خو یا زۆردار.
- 4- درۆمانی دا بابێ له‌یلۆیی وه‌ک زه‌لامه‌کی بی بریار و لاواز ده‌یتنه‌ دیتن ، زیده‌باری زانینا هه‌می راستیان نه‌شیا خو ژ گرییا کیم دیتن ده‌رباز بکه‌ت ، داکو خو ژ ئەقی گرییی خلاس بکه‌ت کچا خو یابی تاوان کره‌ قوربانی. وی هزرکردی ب کوشتنا کچا خو نافێ خو پاقرکه‌ت و دی ژ ئەقی شه‌رمزاری و کیماسیی خلاس بیت ، لی به‌س په‌شیمانی و شه‌پزه‌یی بۆمان .

- 5- شىۋازى ژيانى درومانى لەيلۆيى دا، نەبوو ئەگەرەكى ئەرینى ژبۇ قەرەبووكرنا ژيانەكا خۆشتر ، ژبەرکو ئەو شىۋازىن كارەكتەران گرتینە بەر د نەرىنى و خرابكەربوون.
- 6- لدويف تيؤرائە دلەرى قەرەبووكرن ب دوو رىكا دەيتە ئەنجامدان لى ئەو رىكا د ئەقى پومانى دا دەيتە ديتن ، قەرەبووكرنەكا نەرىنى بوو ، ژبو پرسین دەروونى ، ئەنجامین ئەقى جۆرە قەرەبووكرنى سەرداچوون ، كوشتن ، پەشىمانى ، لدويف دا هاتن.

سەرچاۋەكان:

• ژیدەر ب زمانى كوردى

1. حەسەن ئىبراھىم ، لەيلۆ ، چاپا ئىككى چاپخانا پەرورە -دھوك 2022.
2. خالد مېكائىل بەروارى ، تيورین كەسایەتى ، چاپا ئىككى ، چاپخانا تەهران 2019.
3. عارف حیتو ھزرىن گەرىدە چەند خاندنن دەربارەى ھزرو رەفتارا كەسى كورد، چاپا ئىككى چاپخانا پارىژگەھا دھوكى - دھوك ، 2020 .
4. ھەلمەت بايس رەسوول . رەھەندى دەروونى لە چىروكەكانى شىرژاد حەسەندا، چاپى يەكەم ، چاپخانەى موكرىيانى ، 2012.

• ژیدەر ب زمانى عەرەبى

1. ألفريد ادلر، معنى الحياة ت: عادل نجيب بشرى. طبعة الاولى ، ولمجلس الاعلى للثقافة المشروع القومى للترجمة 2005.
2. ألفريد ادلر، الحياة النفسية تحليل علمي لشخصية الفرد ، ت: محمد بدران و احمد محمد عبدالحق بك ، طبعة الاولى ، الأهلية للنشر و التوزيع ، عمان ، 2020.
3. حمودة اسماعيل -عقدة فرويد ، الطبعة الثالثة ، دار اكتب للنشر و التوزيع القاهرة ، 2017.
4. رضا افخمى عقدا واخرون . دراسة نفسية لشخصية عنتره فى ضوء و نظرية (ادلر) بحث اكاديمي ، مجلة الجمعية الايرانية للغة العربية و أدابها فصيلا علمية محكمة . العدد 40، خريف 2016.
5. رفيعة خصائص الشخصية الرئيسية فى القصة القصيرة ((نعمان)) لكامل كيلانى بالنظرية ألفريد ادلر (دراسة سايكولوجية ادبية) . قسم اللغة العربية و أدابها ، كلية العلوم الأنسانية جامعة مولانا مالك ابراهيم الأسلامية الحكومة مالانج . 2021.

- xv الفريد ادلر، الحياة النفسية تحليل علمي لشخصية الفرد، ت: محمد بدران و احمد محمد عبدالحق بك، طبعة الأولى، الأهلية للنشر و التوزيع، عمان، 2020، ؟
- xvi فهد بن عبدالله بن علي الدليم، الطمأنينة النفسية و علاقتها بالوحدة النفسية لدي عينة من طلبة الجامعة، مجلة جامعة ملك سعود 18، علوم تربوية، والدراسات الإسلامية، الرياض المملكة العربية السعودية، 2005، ص332.
- xvii رضا افخمی عقدا و اخرون. دراسة نفسية لشخصية عنتره فی ضوء و نظرية (ادلر). ص12.
- xviii رفيعة خصائص الشخصية الرئيسية فی القصة القصيرة ((نعمان)) لكامل كيلاني بالنظرية الفريد ادلر (دراسة سايكولوجية ادبية). قسم اللغة العربية و أدابها، كلية العلوم الإنسانية جامعة مولانا مالک ابراهيم الإسلامية الحكومة مالانج. 2021، ص32.
- xix الفريد ادلر، الحياة النفسية، ص69.
- xx ژیدهری به‌ری، ص33.
- xxi هه‌مان ژیدهر، هه‌مان لاپهر.
- xxii خالد ميكائيل به‌رواری، تیورین كه‌سایه‌تی. ل77.
- xxiii عارف حیتو هزین گه‌ریده چهند خاندین ده‌رباره‌ی هزرو ره‌فتارا كه‌سی كورد، چاپا ئیكن چاپخانا پارێزگه‌ها دهوك- دهوك، 2020، ل166.
- xxiv هه‌مان ژیدهر، ل167.
- xxv خالد ميكائيل به‌رواری، ئاریشین ده‌روونی یین سه‌رده‌م، ل25.
- xxvi رضا افخمی عقدا و اخرون. دراسة نفسية لشخصية عنتره فی ضوء و نظرية (ادلر)، ص11.
- xxvii خالد ميكائيل به‌رواری، تیورین كه‌سایه‌تی، ل80.
- xxviii بوپتر پی‌زانینا بنیره :
- رضا افخمی عقدا و اخرون. دراسه نفسیه لشخصیه عنتره فی ضوء و نظریه (ادلر).
- خالد ميكائيل به‌رواری، تیورین كه‌سایه‌تی.
- xxix حسن ابراهيم، له‌یلو، چاپا ئیكن چاپخانا په‌روه‌ر - دهوك 2022، ل63.
- xxx هه‌مان ژیدهر، ل72.
- xxxi هه‌مان ژیدهر، ل98.
- xxxii هه‌مان ژیدهر، ل26.
- xxxiii هه‌مان ژیدهر، ل103.

- xxxiv زهرا فريد واخرون، تجليات عقدة النقص الادلريية لدى الشخصية المحورية فى رواية، طيور ايلول
اضاءات النقدية (مقالة محكمة) السنة الحادية عشرة، العدد الرابع و الأربعون شتاء كانون الأول 2021 م. ص 38.
- xxxv ژيديرى بهري، ل 108.
- xxxvi عارف حيتو هزريى گهريده، ل 217.
- xxxvii حسن ايبراهيم، لهيلو، ل 117.
- xxxviii ههمان ژيدير، ل 99.
- xxxix ههمان ژيدير، ل 33.
- xl ههمان ژيدير، ل 13.
- xli ههمان ژيدير، ل 74.
- xlii ههمان ژيدير، ل 81.
- xliii ههمان ژيدير، ل 85.
- xliv ههمان ژيدير، ل 87.
- xlvi ههمان ژيدير، ههمان لاپهر.
- xlvi ههمان ژيدير، ل 94.
- xlvi ههمان ژيدير، ل 95.
- xlvi ههمان ژيدير، ل 97.
- xlvi ههمان ژيدير، ل 135.

Manifestations of Alfred Adler's Inferiority Complex in 'Lailo' novel by Hassan Ibrahim

Shirin Jaafar Hsien

Department of Accounting, College of Administration and Economics, University of Duhok, Duhok Kurdistan Region, Iraq.

Email: shreenjahfar@gmail.com

Keywords: *Novel, Alfred Adler, Theory of Psychology, Greyakhoekem Ditne, Hastkrn Bekemasie*

Abstract

The theory of individual psychology is a theory in sociology and psychology, and it is seen as one of the methods for psychological cure. Even nowadays, Adler's ideas and explanations can be used in our lives and can serve as a cure for individual issues. This theory comprises two pillars: the complex of inferiority feelings and the inferiority complex. The complex of inferiority feelings represents a positive motivation, as individuals strive to compensate for their sense of inferiority. This happens in a holistic way, in contrast to the complex of inferiority that gives negative and bad feelings. It is a psychological complex where an individual uses negative methods to compensate for their sense of inferiority, as manifested in the novel "Lailo". Lailo, like any other girl, had hopes, but she became the victim of the traditions and norms of the place she lived in. Exploiting her vulnerability and using her perceived insanity, she tragically experienced sexual assault and lost her virginity. She became epileptic, and the villagers always labeled her as invulnerable and crazy. Despite her efforts to dispel that image by staying awake some nights, the combination of her wicked father and cunning stepmother hindered her success. Additionally, the inferiority complex in Lailo's father is evident, and beneath the guise of honor, this psychological complexity led him to consider killing his daughter as a means of purifying his honor. Consequently, he made his daughter a victim of his traditions and norms.

مظاهر عقدة الدونية عند ألفريد أدلر في رواية ليلو لحسن إبراهيم

ملخص

تعد نظرية علم النفس الفردي من اهم نظريات الضرورية في مجال النفسي و الاجتماعي، نظرية علم النفس الفردي تعد مثل احتياجات ضرورية في العلاج النفسي، حتى وقتنا الحاضر أفكار المحلل (ادولف أدلر) تتوافق مع بيئة اليوم و علاج لمعظم قضايا حياة فرد المجتمع. تم وضع هذه النظرية على قضيتين مهمتين؛ عقدة الإحساس بالانحطاط و عقدة الإحساس بالدونية. عقدة الإحساس بالدونية دافع إيجابي وهي محاولة الفرد لتعويض عن احساسه بالنقص و الدونية. و هذا الأمر يتم بطريقة مقدسة. عكس عقدة الانحطاط التي الفرد يحس بإحساس سيء و سلبي و الإحساس بنفسية مريكة. الفرد يأخذ طرق غير مقدسة و غير صحيحة لتعويض عن هذا الإحساس. مثل بالرواية (ليلو) مثل أي بنت ليلو كانت لديها أحلام ولكن تصبح فداء أفكار عادات و تقاليد البيئة التي كبرت فيها. تلك البيئة التي أفرادها عملوا من جنونها فرصة لأخذ عذريتها بالقوة و لهذا السبب تصاب بمرض (الصرع) و يمكن بكل مرة بالقريبة ينادوها بالمجنونة او القاب ناقصه و بدون قيمة. وبكل مرة في اليالي التي لا تنام كانت يجب ان تعوض هذه صورة المنحطة. ولكن لخبث أبيها و مكر زوجة أبيها محاولاتها لم تنجح. من طرف عقدة الانحطاط في شخصية و أفعال أبيها تكبر بشكل واضح، و من خلف الضاهر مسئلة السمعة و الشرف، هذه العقدة أصبحت سبب إرباك النفسية و فكرة النقص و الدونية و تنظيف الشرف عندها أصبحت حقيقة و مكان الوجدان و الحنية، وبالنتيجة جعل ابنته التي بدون ذنب فداء أفكار عادات و تقاليد بدون أساس.